
LÜHIÜLEVAADE

- **Vaatamata ülemaailmse majandusaktiivsuse mõningasele elavnemisele, oli Eesti maksebilansi jooksevkonto puudujääk 2005. aasta III kvartalis jätkuvalt kõrge, hõlmates 11,4% nelja viimase kvartali SKPst (vt tabel 1 ja joonis 1)¹. Absoluutväärtuses oli puudujääk 3 mld krooni ehk 1,1 mld krooni suurem kui 2004. aasta III kvartalis ning ligi 2 mld krooni vähem kui eelmises kvartalis.**
- **Välistasakaalu mõjutas ühelt poolt ekspordi kiire kasv ning teisalt kõrge investeerimisaktiivsusest tingitud suur kapitalikaupade import.**
- **Väliskapitali sissevool toimus põhiliselt otse- ja muu investeringukapitali vormis.**
- **Maksebilansi reservvara kasvas veidi.**

Kaupade konto puudujääk ulatus 5,7 mld kroonini, suurenedes veidi aastataguse perioodi suhtes ja vähenedes eelmise kvartaliga võrreldes 0,5 mld krooni võrra, ning moodustas 13% SKPst. Kaupade väljavedu ulatus 24,7 ja sissevedu 30,4 mld kroonini.

Kaupade väljaveo suurimad kaubagrupid olid elektroonika- ja metallitööstuse toodang ning puit, puittooted ja mööbel. Sisseveos domineerisid samuti elektroonikatooted, järgnesid keemiakaubad, transpordivahendid ning metalltooted.

Peamine väliskaubanduspartner oli Euroopa Liit, hõlmates 77% kaupade välja- ja sisseveost. Suurimad ekspordipartnerid olid Soome, Rootsi, Läti, Venemaa ja Saksamaa, impordipartnerid aga Soome, Saksamaa, Rootsi, Venemaa ja Leedu.

Teenuste konto ülejääk oli 3,9 mld krooni, olles aastaga kahanenud ligi poole miljardi krooni võrra. Teenuste käibe dünaamikat mõjutasid enim veoteenused, mille ost kasvas, müük aga langes pisut. Teenuste konto kogukäibest moodustasid veoteenused 39%, reisiteenused 31% ja muud äriteenused 15%. Ka ehitusteenuste käive tõusis oluliselt – müüdü ehitusteenuste maht kasvas üle kahe korra ning ostetud ehitusteenuste maht üle kolme korra. Ehitusteenuste osakaal teenuste käibes tõusis 2004. aasta III kvartali 3%lt 7%ni 2005. aasta III kvartalis.

Teenuste osas olid Eesti peamisteks äripartneriteks ELi liikmesriigid, mis hõlmasid teenuste müügist 71% ja ostust 75%. Suurim positiivne saldo oli Eestil Soome (2,6 mld krooni) ja Venemaaga (0,7 mld krooni) ning suurim negatiivne saldo Saksamaaga (0,3 mld krooni).

---

¹ Jooksevkonto puudujääk reinvesteeringut tuluta, mille puhul reaalset rahaliikumist ei toimu, moodustas 6,1% SKPst (nelja viimase kvartali baasil). Erinevalt 27. detsembril 2005 avaldatud maksebilansi pressiteatest on siin kasutatud mitte III kvartali oodatavat, vaid tegelikku SKP näitajat, mis avaldati 29. detsembril 2005.

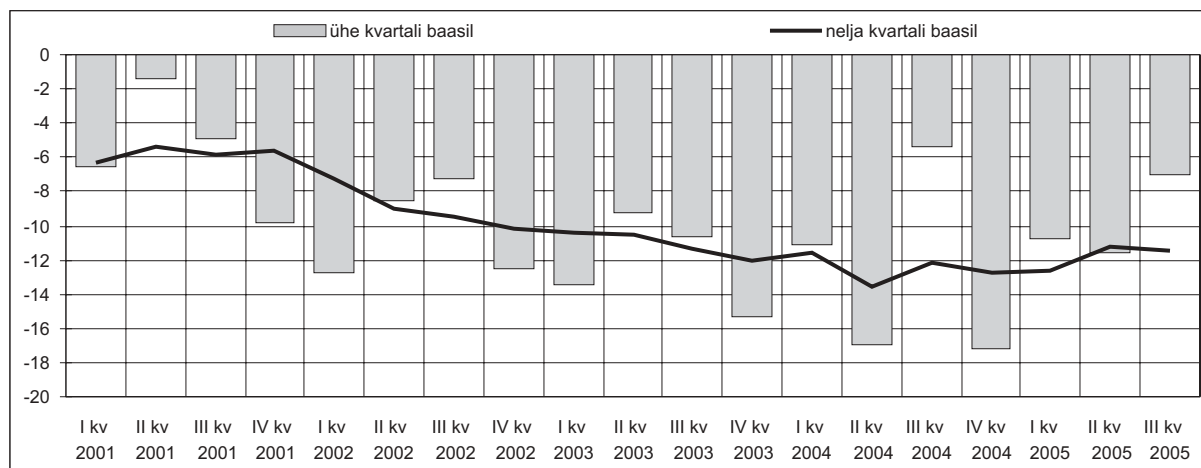
Tabel 1. Eesti maksebilanss (mln kr)*

	2002	2003	2004					2005		
	Kokku	Kokku	I	II	III	IV	Kokku	I	II	III
Jooksevkonto	-11 882,9	-15 401,9	-3 625,7	-6 217,5	-1 924,9	-6 194,9	-17 963,0	-3 920,8	-4 961,2	-3 037,5
Kaubad ja teenused	-8 318,2	-9 700,5	-1 776,8	-4 526,2	-1 132,3	-3 629,4	-11 064,7	-1 973,4	-2 755,0	-1 770,4
Kaubad	-17 995,6	-21 483,1	-4 568,2	-8 348,4	-5 525,8	-6 360,8	-24 803,2	-4 213,9	-6 150,1	-5 695,8
kreedit (FOB)	58 333,6	63 599,8	16 952,4	18 124,9	19 254,4	20 729,3	75 061,0	21 643,5	23 737,2	24 705,7
deebet (FOB)	-76 329,2	-85 082,8	-21 520,6	-26 473,3	-24 780,1	-27 090,1	-99 864,2	-25 857,4	-29 887,3	-30 401,5
Teenused	9 677,4	11 782,6	2 791,4	3 822,2	4 393,5	2 731,4	13 738,5	2 240,5	3 395,1	3 925,4
kreedit	28 279,7	30 819,9	7 330,0	9 469,9	9 924,7	8 866,7	35 591,3	7 888,2	10 085,1	10 800,6
deebet	-18 602,3	-19 037,3	-4 538,6	-5 647,7	-5 531,2	-6 135,3	-21 852,8	-5 647,7	-6 690,0	-6 875,2
Tulu	-5 423,1	-7 411,2	-2 226,0	-2 197,9	-1 389,4	-3 166,2	-8 979,6	-2 219,0	-2 843,2	-1 425,1
kreedit	3 339,3	3 422,1	640,0	1 231,1	1 904,3	1 678,3	5 453,6	1 561,9	1 800,0	2 589,9
deebet	-8 762,4	-10 833,3	-2 866,0	-3 429,0	-3 293,7	-4 844,5	-14 433,2	-3 780,8	-4 643,2	-4 015,0
Jooksevülekanded	1 858,4	1 709,7	377,2	506,6	596,8	600,7	2 081,2	271,5	636,9	158,0
kreedit	2 876,3	3 221,4	851,1	1 388,9	1 487,0	2 007,7	5 734,7	1 349,0	1 646,8	1 262,0
deebet	-1 017,9	-1 511,7	-473,9	-882,3	-890,1	-1 407,0	-3 653,4	-1 077,5	-1 009,9	-1 104,0
Kapitali- ja finantskonto (reservvarata)	12 739,6	18 232,9	3 534,8	7 544,1	4 290,7	7 077,8	22 447,3	6 548,0	2 697,9	3 769,5
Kapitalikonto	320,7	655,7	27,7	154,7	554,5	317,8	1 054,7	462,8	321,1	174,9
Finantskonto	12 418,9	17 577,2	3 507,1	7 389,4	3 736,2	6 760,0	21 392,6	6 085,1	2 376,7	3 594,7
Otseinvesteeringud	2 611,8	10 716,7	2 344,7	2 205,7	1 068,1	4 104,3	9 722,7	13 274,1	14 836,0	2 041,4
Välismaal	-2 188,4	-2 149,2	-1 007,9	-834,5	-988,9	-557,3	-3 388,6	-997,4	-2 524,3	-1 643,7
Eestis	4 800,2	12 865,9	3 352,5	3 040,3	2 057,0	4 661,6	13 111,3	14 271,5	17 360,3	3 685,1
Portfelliinvesteeringud	2 442,4	2 431,7	-700,4	5 628,1	-2 228,7	6 431,5	9 130,5	-5 338,0	-20 648,4	-5 263,1
Nõuded	-3 182,9	-5 351,6	-767,7	-183,7	-2 419,0	-1 381,2	-4 751,6	-3 507,3	-2 422,9	-4 463,6
Omandiväärtpaberid	9,1	-1 028,9	-441,6	-565,5	-544,6	-1 341,8	-2 893,5	-1 237,6	-1 194,9	-1 469,2
Võlaväärtpaberid	-3 192,0	-4 322,7	-326,2	381,7	-1 874,3	-39,4	-1 858,1	-2 269,7	-1 227,9	-2 994,5
Kohustused	5 625,3	7 783,3	67,3	5 811,8	190,2	7 812,7	13 882,1	-1 830,7	-18 225,5	-799,4
Omandiväärtpaberid	912,2	1 526,9	147,3	459,6	707,1	891,3	2 205,3	-9 703,8	-10 127,2	764,9
Võlaväärtpaberid	4 713,1	6 256,3	-80,0	5 352,2	-516,9	6 921,4	11 676,8	7 873,0	-8 098,4	-1 564,4
Tuletisinstrumendid	-63,7	-19,3	68,1	-42,6	-62,2	28,3	-8,3	46,8	-62,8	-73,1
Nõuded	-43,2	-139,2	56,5	-5,5	-18,7	-67,4	-35,1	63,3	-42,9	-22,9
Kohustused	-20,5	120,0	11,7	-37,1	-43,5	95,7	26,8	-16,5	-19,8	-50,2
Muud investeeringud	7 428,4	4 448,1	1 794,7	-401,9	4 959,0	-3 804,1	2 547,8	-1 897,8	8 252,0	6 889,4
Nõuded	695,1	-2 284,6	-1 763,9	-4 918,3	2 163,0	-6 649,6	-11 168,8	-11 945,4	5 277,0	-2 202,6
Pikaajalised	-1 083,0	-565,7	-1 154,6	-1 903,9	250,0	-3 244,1	-6 052,6	-1 825,9	-3 678,6	3 063,2
Lühiajalised	1 778,1	-1 718,9	-609,3	-3 014,4	1 913,0	-3 405,5	-5 116,1	-10 119,6	8 955,7	-5 265,9
Kohustused	6 733,3	6 732,7	3 558,6	4 516,4	2 796,0	2 845,5	13 716,5	10 047,6	2 974,9	9 092,0
Pikaajalised	1 829,0	4 310,4	690,0	1 001,2	-514,1	2 563,5	3 740,6	2 689,3	1 889,9	5 961,3
Lühiajalised	4 904,3	2 422,3	2 868,6	3 515,2	3 310,1	282,0	9 975,9	7 358,3	1 085,0	3 130,7
Vead ja täpsustused	70,1	-518,9	-377,5	-601,5	-348,0	268,1	-1 058,9	64,3	770,1	-688,3
Üldbilanss	926,8	2 312,1	-468,4	725,1	2 017,7	1 151,0	3 425,4	2 691,4	-1 493,3	43,8
Reservvara	-926,8	-2 312,1	468,4	-725,1	-2 017,7	-1 151,0	-3 425,4	-2 691,4	1 493,3	-43,8

* Vastavalt täiendava teabe laekumisele on korrigeeritud eelnevate perioodide andmeid.

Tulukonto puudujääk jäi ligilähedaselt eelmise aasta sama perioodi tasemele ja moodustas 1,4 mld krooni. Eesti investorite välismaal teenitud tulu (kreeditkäive) kasvas 36% võrra ja saavutas rekordilise 2,6 mld krooni taseme. Sellest 25% moodustas tööjõutulu ning ülejäänud investeeringutulu, peamiselt transpordisektorisse ja krediitiasutustesse reinvesteeritud tulu. Mitteresidentide poolt Eestisse paigutatud kapitalilt ja tööjõult teenitud tulu oli 4 mld krooni. Mitteresidentide tulust hõlmas investeeringutulu 96%, millest suurem osa oli reinvesteeritud tulu (69% kogutulust). Jättes tulukontost välja reinvesteeritud tulu, mille puhul reaalset rahaliikumist ei toimu, oli tulukonto 50 miljoni kroonise ülejäägiga.

Suurem osa residentide tööjõu- ja investeerimistulust pärines Küprosel, Balti riikidest, Soomest ja Ühendkuningriigist (kokku 76%). Finantsvahenduse investorid teenisid 35% ja veonduse, laonduse ning side investorid 33% tulust. Eestisse tehtud investeeringuult saadud tulust kuulus 88% ELi liikmesriikide, valdavalt Soome ja Rootsi investoritele, moodustades 67% kogutulust. Enim tulu saadi

Joonis 1. Jooksevkonto puudujääk SKP suhtes (%)

finantsvahendusest (34%), töötlevast tööstusest (20%), kinnisvara, rentimise ja äritegevuse valdkonnast (12-13%) ning hulgi- ja jaemüügist (12-13%).

Ülekannete konto (jooksev- ja kapitaliülekanded) ülejääk vähenes aastataguse perioodiga võrreldes kolm korda. Saabunud ülekanded kahanesid ligi kolmandiku võrra ning lähetatud ülekanded suurenesid neljandiku võrra. Mõlema ülekannete konto ülejääk vähenes, mida põhjustas eelkõige valitsemissektorile laekunud ülekannete mahu ligi kahekordne kahanemine.

FINANTSKONTO positiivne saldo suurenes 2005. aasta II kvartaliga võrreldes poole võrra ja moodustas 3,6 mld krooni. Väliskapitali sissevool toimus otse- ja muude investeeringutena.

Otseinvesteeringute positiivne saldo oli 2 mld krooni. Välisriikide otseinvesteeringud Eestis suurenesid 3,7 ning Eesti residentide otseinvesteeringud välismaale 1,6 mld krooni võrra.

76% otseinvesteeringute sissevoolust oli reinvesteeringut tulu, ülejäänu valdavalt muu otseinvesteeringu-kapital. Otseinvesteeringud pärinesid põhiliselt Soomest (58%), Rootsist (25%) ja Venemaalt. Neljandik otseinvesteeringutest tehti finantsvahendusse, viiendik veondusse, laondusse ja sidosse ning hulgi- ja jaekaubandusse.

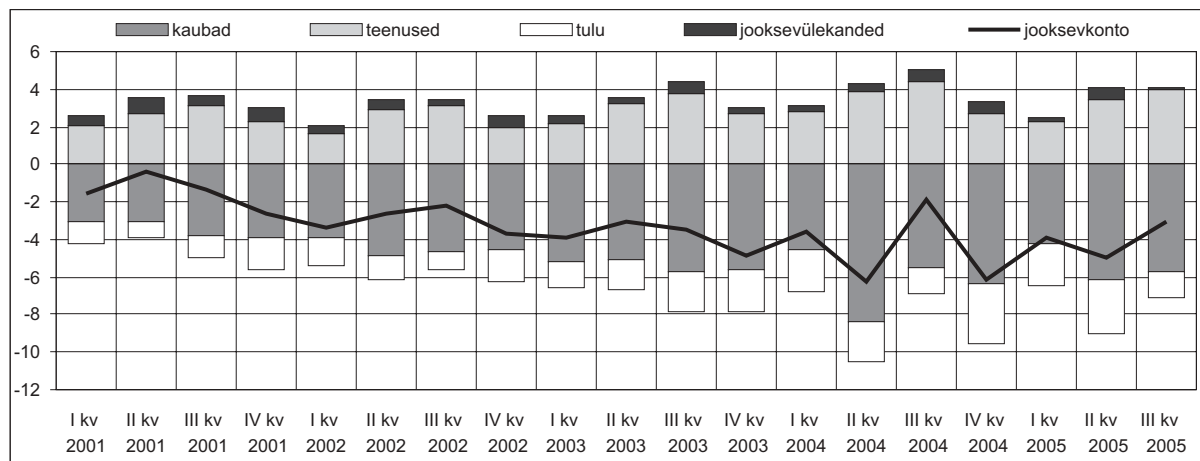
Nii nagu mitteresidentide otseinvesteeringute struktuuris, hõlmas ka residentide välismaale tehtud otseinvesteeringutest 80% reinvesteeringut tulu. Investeeringute peamiselt Küprosele (41%), Läti (24%) ja Leetu (15%). Euroopa Liidu osatähtsus oli 85%. Suurimad investeeringud tegid veonduse, laonduse ja side (42%), finantsvahenduse (29%) ning hulgi- ja jaekaubanduse (12%) investorid.

Portfelliinvesteeringute negatiivne saldo oli 5,3 mld krooni. Portfelliinvesteeringute nõuded suurenesid eelmise kvartaliga võrreldes 4,5 ja kohustused vähenesid 0,8 mld krooni võrra. Nõuete suurenemine tulenes peamiselt valitsemissektori investeeringutest rahaturuinstrumentidesse ja muude sektorite investeeringutest välismaistesse omandiväärtpaberitesse. Kohustused vähenesid eelkõige krediitiasutuste rahaturuinstrumentide kohustuste kahanemise tulemusena.

Muude investeeringute netosissevool oli 6,9 mld krooni. Nõuded kasvasid 2005. aasta II kvartaliga võrreldes 2,2 miljardi krooni võrra. Pikaajalised nõuded küll vähenesid (3,1 mld krooni), samas kui lühiajalised nõuded suurenesid (5,3 mld krooni) valdavalt krediitiasutuste sularaha ja hoiuste ning muude sektorite kaubakrediitnõuete arvelt. Muude investeeringute kohustused suurenesid 9,1 mld krooni võrra peamiselt krediitiasutuste pika- ja lühiajaliste laenukohustuste kasvu tulemusel.

JOOKSEVKONTO

Maailma majandusaktiivsuse mõningase elavnemise taustal oli 2005. aasta III kvartali Eesti maksebilansi jooksevkonto puudujääk jätkuvalt kõrge, hõlmates 11,4% nelja viimase kvartali SKPst. Välistasakaalu mõjutas ühelt poolt ekspordi kiire kasv ja teisalt kõrge investeerimisaktiivsusest tingitud suur kapitalikaupade import (vt joonis 2). Jooksevkonto puudujääk reinvesteeringut tuluta, mille puhul reaalsel rahaliikumist ei toimu, oli 6,1% SKP suhtes.

Joonis 2. Jooksevkonto struktuur (mld kr)

Suurema osa jooksevkonto käibest hõivasid ELi riigid (EL-25) – kreditaikibest 76% ja deebetkäibest 79%. Viis olulisemat riiki olid Soome, Rootsi, Venemaa, Läti ja Saksamaa (kokku 61% kreditaikibest); deebetkäibes samuti Soome, Saksamaa, Rootsi, Venemaa ning lisaks Leedu (58%). Suurima puudujäägiga oli Eesti maksebilansi jooksevkonto 2005. aasta III kvartalis Saksamaa ja Poolaga, suurima ülejäägiga Soome ja Lätiga (vt tabel 2).

Tabel 2. Jooksevkonto saldo riikide ühenduste järgi (mln kr)

	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005
EL-25	-3 152,3	-4 413,3	-3 224,7
Saksamaa*	-1 571,9	-3 321,4	-3 384,3
Soome	-323,1	1 184,1	2 349,8
Läti	579,5	1 033,5	1 182,0
Poola	-655,3	-830,1	-957,0
Küpros	679,4	123,4	923,5
EL-15	-3 503,5	-4 194,6	-4 413,6
SRÜ	-105,5	-936,8	299,4
Valgevene	-273,4	-406,9	-392,1
Venemaa	-76,3	-767,6	242,3
Ukraina	214,0	95,7	222,4
Ülejäänud riigid	1 332,9	388,9	-112,2
Jaapan	-337,5	-368,8	-605,0
Hongkong	-254,3	-433,0	-576,0
Hiina	-422,0	-429,0	-543,2
USA	862,0	244,7	483,6
Norra	537,7	583,4	424,6
Kokku	-1 924,9	-4 961,2	-3 037,5

* Riigid on järjestatud viimase perioodi jooksevkonto saldo absoluutväärtuse järgi.

Kaubad

Maksebilansi kaupade konto puudujääk oli 2005. aasta III kvartalis 5,7 mld krooni, suurenedes 2004. aasta III kvartaliga võrreldes veidi, kuid vähenedes eelmise kvartaliga võrreldes 0,5 mld krooni võrra (vt tabel 3). Nii kaupade välja- kui ka sissevedu saavutasid taas rekordi ja ulatusid vastavalt 24,7 ja 30,4 mld kroonini, kasvades aastataguse perioodiga võrreldes 28% ja 23% ning eelmise kvartali suhtes 4% ja 2%.

Tabel 3. Kaupade sisse- ja väljaveo dünaamika

	Kaubad – kredid			Kaubad – deebet			Saldo (mln kr)
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste eksportis (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis (%)	
I kv 2001	16 192,8	-2,2	73,6	19 233,9	-9,9	83,6	-3 041,1
II kv 2001	15 967,7	-1,4	68,5	18 994,9	-1,2	80,5	-3 027,2
III kv 2001	12 306,9	-22,9	60,8	16 093,5	-15,3	77,0	-3 786,6
IV kv 2001	14 199,7	15,4	64,6	18 128,7	12,6	76,7	-3 929,0
2001 kokku	58 667,1	4,1	67,0	72 451,0	4,3	79,5	-13 783,9
I kv 2002	13 156,1	-7,3	69,9	17 060,8	-5,9	81,0	-3 904,7
II kv 2002	14 766,6	12,2	64,8	19 587,5	14,8	79,5	-4 820,9
III kv 2002	14 238,5	-3,6	64,8	18 920,5	-3,4	80,4	-4 682,0
IV kv 2002	16 172,4	13,6	70,1	20 760,4	9,7	80,8	-4 588,0
2002 kokku	58 333,6	-0,6	67,3	76 329,2	5,4	80,4	-17 995,6
I kv 2003	14 335,5	-11,4	70,4	19 491,5	-6,1	83,3	-5 156,0
II kv 2003	16 111,1	12,4	66,9	21 154,2	8,5	81,7	-5 043,1
III kv 2003	15 530,7	-3,6	63,8	21 219,5	0,3	80,7	-5 688,8
IV kv 2003	17 622,4	13,5	68,8	23 217,6	9,4	81,3	-5 595,2
2003 kokku	63 599,7	9,0	67,4	85 082,8	11,5	81,7	-21 483,1
I kv 2004	16 952,4	-3,8	69,8	21 520,6	-7,3	82,6	-4 568,2
II kv 2004	18 124,9	6,9	65,7	26 473,3	23,0	82,4	-8 348,4
III kv 2004	19 254,4	6,2	66,0	24 780,1	-6,4	81,8	-5 525,7
IV kv 2004	20 729,3	7,7	70,0	27 090,1	9,3	81,5	-6 360,8
2004 kokku	75 061,0	18,0	67,8	99 864,1	17,4	82,0	-24 803,1
I kv 2005	21 643,5	4,4	73,3	25 857,4	-4,6	82,1	-4 213,9
II kv 2005	23 737,2	9,7	70,2	29 887,3	15,6	81,7	-6 150,1
III kv 2005	24 705,7	4,1	69,6	30 401,5	1,7	81,6	-5 695,8

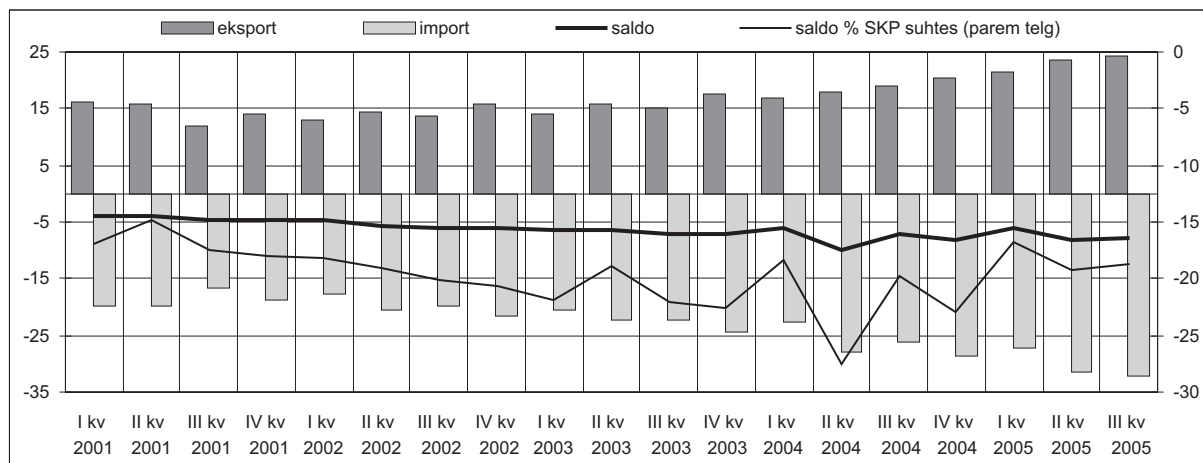
Kaupade väljavedu oli väliskaubandusstatistika² andmetel 24,1 ja sissevedu CIF-hindades 32,1 mld krooni (vt joonis 3). Väliskaubanduspuudujääk kasvas küll aastataguse perioodiga võrreldes ligi miljardi krooni võrra, ent kahanes käesoleva aasta II kvartali suhtes veidi ja moodustas 8 mld krooni.

Kaupade väljaveo kasvutempo oli taas kõrge: eksport suurenes 2004. aasta III kvartali suhtes 27% ja eelmise kvartaliga võrreldes 3% (vt tabel 4). Suurimat mõju avaldas ekspordi kasvule aastataguse perioodiga võrreldes masinate-seadmete ja mineraalsete ning metalltoodete väljaveo suurenemine. Masinate-seadmete grupis oli esikohal mobiilsidevahendite ja nende osade väljavedu, mis kasvas aastaga 40% ja mida müüdi peamiselt Soome, Rootsi ja Ungarisse. Mineraalsete toodete põhiartikkel oli taas mootorikütuse reeksport: ligi pool Leedust, Venemaalt ja Valgevenest sisse toodud kütusest

² Järgnev analüüs ei sisalda Eesti Panga maksebilansi- ja majandusstatistika osakonna poolt maksebilansi kaupade kontole tehtud täiendusi (kapitalikaupade remont, välisriikidest ostetud proviant jm). Import on CIF-hindades ja analüüsitud lähteriigi järgi.

Terminid "eksport" ja "import" on liitumishetkest kasutatavad vaid kaubavahetuses kolmandate riikidega, Intrastati aruandlussüsteemis kasutatakse mõisteid "kaupade lähetamine" ja "kaupade saabumine". Kuna järgnev analüüs hõlmab kaubavahetust nii ühendusesiseste kui ka -väliste riikidega, on lihtsuse ja selguse huvides endiselt kasutatud mõisteid "eksport" või "kaupade väljavedu" ning "import" või "kaupade sissevedu".

Põhikaubandussüsteem, mis oli maksebilansi koostamisel kasutusel enne liitumist ELiga, ei ole liitumishetkest alates samas mahus rakendatav, kuna Intrastati aruandlussüsteem ei võimalda vahet teha üld- ja põhikaubandusel. Seetõttu on tolli- või vaheladude mõju elimineeritud vaid kaubavahetusest kolmandate riikidega, kaubavahetuses ELi riikidega on registreeritud ka kaupade liikumine läbi vaheladude.

Joonis 3. Eesti väliskaubandus (mld kr)

Tabel 4. Kaupade väljavedu peamiste kaubagrupid järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2005 / II kv 2005	III kv 2005 / III kv 2004
Toidukaubad	1 451,6	1 760,8	1 539,9	7,6	7,5	6,4	-12,5	6,1
Mineraalsed tooted	1 053,8	1 502,7	1 698,4	5,5	6,4	7,0	13,0	61,2
Keemiakaubad	1 346,4	1 830,0	1 826,0	7,1	7,8	7,6	-0,2	35,6
Garderoobikaubad	2 012,4	2 067,8	1 976,9	10,6	8,8	8,2	-4,4	-1,8
Puit, paber ja tooted	2 718,2	3 472,1	3 048,9	14,3	14,8	12,6	-12,2	12,2
Metallid ja metalltooted	1 503,5	1 913,2	2 014,0	7,9	8,2	8,3	5,3	34,0
Masinad ja seadmed	5 282,7	6 104,7	7 435,0	27,8	26,0	30,8	21,8	40,7
Transpordivahendid	1 171,7	1 719,9	1 654,5	6,2	7,3	6,9	-3,8	41,2
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	1 660,1	2 049,2	1 859,5	8,7	8,7	7,7	-9,3	12,0
Muud	829,3	1 050,0	1 071,1	4,4	4,5	4,4	2,0	29,2
Kokku	19 029,7	23 470,4	24 124,1	100,0	100,0	100,0	2,8	26,8

tarniti mitmetesse Euroopa Liidu riikidesse, Gibraltarile ja USAsse. Teise tavapärase kaubaartikli, elektri müük Lätisse kasvas aastataguse perioodiga võrreldes 66% ning sel kvartalil müüdi elektrit esmakordselt ka Leetu. Metalltoodetest eksporditi peamiselt metallkonstruktsioone Soome ja Taani, terastooted Ukrainasse, Läti ja Leetu ning vanametalli Türgi ja Indiasse. Puidu ja puittoodete ning mööblikaupade eksport suurenes 12%. Peamised väljaveoartiklid olid kokkupandavad ehitised, mööbel ja mööblidetailid, ehitusdetailid, töötlemata ja vähetöödeldud puit ning küttepuud; sihtriikideks Soome, Rootsi, Ühendkuningriik, Norra ja Saksamaa. Tekstiilitööstuse tooteid (valmisrõivad, karusnahad, jalatsid) eksporditi peamiselt Soome ja Rootsi, mitmesuguseid toidukaupu (kala- ja piimatooted, alkohol, pudelivesi) veeti peamiselt lähinaabritele – Läti, Leetu, Soome ja Venemaale –, kuid ka teistesse Euroopa riikidesse. Keemiakaupade grupi väljaveos domineerisid plasttooted, lämmastikväetised ja värvid-lakid-pahtlid; sihtriikideks olid USA, Läti, Venemaa ja Rootsi. Transpordivahendite väljavedu kasvas aastaga 40%, seda põhjustas peamiselt Soomest, Saksamaalt, Ühendkuningriigist ja Prantsusmaalt sisseveetud sõiduautode ja nende osade taasväljavedu Läti ja Leetu. Lisaks müüdi kaubavaguneid Venemaale.

Kaupade sisseveo kasvutempo jäi küll väljaveo omale alla, kuid ulatus siiski 23%ni 2004. aasta III kvartaliga võrreldes ja 2%ni eelmise kvartaliga võrreldes (vt tabel 5). Impordi kasvu mõjutasid enim masinad ja seadmed, keemiakaubad ning mineraalsed tooted. Masinate-seadmete grupis domineerisid elektri- ja elektroonikatööstuse osad ning arvutid; lähteriikideks olid nii Euroopa (Soome, Saksamaa, Rootsi) kui ka Aasia riigid (Hongkong, Jaapan, Singapur, Hiina). Keemiakaupadena tarniti peamiselt ravimeid (Saksamaalt, Belgiast, Lätist, Poolast, Soomest), mitmesuguseid plasttooteid (Soomest, Rootsist, Saksamaalt, Lätist, Leedust), autorehve (Rootsist, Poolast, Soomest) ja muud. Üle 80%

mineraalsete toodete sisseveost moodustas mootorikütus Leedust, Venemaalt ja Valgevenest, järgnesid maagaas Venemaalt ning muud naftatooted Rootsist ja Leedust. Transpordivahendite sissevedu koosnes 64% ulatuses sõiduautodest ja nende osadest (Soomest, Saksamaalt, Ühendkuningriigist, Prantsusmaalt), ent tarniti ka kaubaveoautosid, traktoreid ning haagiseid. Metalltoodete sisseveos domineerisid terastooted töötlemiseks ja sisekäibesse (partnerriikideks Soome, USA ja Venemaa) ning metalltorud ja -konstruktsioonid (Venemaa, Saksamaa). Garderoobikaupade grupis toodi sisse jalatseid Saksamaalt, Soomest ja Hollandist, toorkarusnahku, kangaid ning mitmesuguseid valmisrõivaid. Toidukaupadena saabus Eestisse kanget ja lahjat alkoholi Soomest ning Prantsusmaalt, suhkrut Poolast ja Soomest, kohvi Soomest ning palju muud. Puit ja puittooted koosnesid peamiselt töötlemata puidust ja vineerist, saatjaks Venemaa.

Tabel 5. Kaupade sissevedu peamiste kaubagruppide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2005 / II kv 2005	III kv 2005 / III kv 2004
Toidukaubad	2 297,6	2 876,4	2 516,8	8,8	9,1	7,8	-12,5	9,5
Mineraalsed tooted	1 916,3	2 711,0	2 740,9	7,3	8,6	8,5	1,1	43,0
Keemiakaubad	2 932,9	3 905,8	3 906,0	11,2	12,4	12,2	0,0	33,2
Garderoobikaubad	2 263,9	2 292,1	2 544,9	8,7	7,3	7,9	11,0	12,4
Puit, paber ja tooted	1 386,4	1 937,9	1 625,5	5,3	6,1	5,1	-16,1	17,2
Metallid ja metalltooted	2 930,1	3 347,9	3 152,4	11,2	10,6	9,8	-5,8	7,6
Masinad ja seadmed	7 969,0	8 874,9	10 416,3	30,6	28,1	32,4	17,4	30,7
Transpordivahendid	2 894,5	3 667,3	3 133,2	11,1	11,6	9,8	-14,6	8,2
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	534,1	756,0	721,7	2,0	2,4	2,2	-4,5	35,1
Muud	958,7	1 208,2	1 353,7	3,7	3,8	4,2	12,0	41,2
Kokku	26 083,7	31 577,4	32 111,5	100,0	100,0	100,0	1,7	23,1

Väliskaubandus oli ülejäägiga kahes tavapärasel kaubagrupid – puit ja puittooted ning mööbel (vt tabel 6) –, mõlema positiivne saldo suurenes veidi.

Tabel 6. Väliskaubandussaldo peamiste kaubagruppide järgi (mln kr)

	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005
Toidukaubad	-846,0	-1 115,6	-976,9
Mineraalsed tooted	-862,4	-1 208,3	-1 042,5
Keemiakaubad	-1 586,5	-2 075,8	-2 080,1
Garderoobikaubad	-251,6	-224,3	-568,0
Puit, paber ja tooted	1 331,8	1 534,2	1 423,4
Metallid ja metalltooted	-1 426,6	-1 434,7	-1 138,4
Masinad ja seadmed	-2 686,4	-2 770,2	-2 981,4
Transpordivahendid	-1 722,9	-1 947,4	-1 478,7
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	1 125,9	1 293,3	1 137,9
Muud	-129,4	-158,2	-282,6
Kokku	-7 054,0	-8 107,0	-7 987,3

Riikide ühenduste järgi kasvas kaupade väljavedu Euroopa Liitu 27%, SRÜ riikidesse 30% ja ülejäänud riikidesse 22% (vt tabel 7). Euroopa Liidu riigid hõlmasid kaupade väljaveost 77%, suurimad partnerid olid Soome, Rootsi, Läti, Saksamaa ja Leedu. SRÜ riikide osa kasvas eelkõige Venemaa arvelt, järgnesid Ukraina ja Kasahstan. Muudest riikidest domineerisid Norra ja USA.

Ka kaupade sissevedu suurenes kõigi riikide ühenduste lõikes (vt tabel 8). Partnerriikide esiviisikusse kuulusid Soome, Saksamaa, Rootsi, Venemaa ja Leedu.

Väliskaubandus oli puudujäägiga kõigi riikide ühenduste lõikes (vt tabel 9). Tähtsamatest partnerriikidest oli Eestil positiivne kaubavahetussaldo Läti, Soome ja Rootsiga.

Tabel 7. Kaupade väljavedu riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2005 / II kv 2005	III kv 2005 / III kv 2004
EL-25	14 635,9	18 635,1	18 617,5	76,9	79,4	77,2	-0,1	27,2
Soome	4 134,8	5 875,1	6 923,0	21,7	25,0	28,7	17,8	67,4
Rootsi	2 610,5	3 374,0	2 890,4	13,7	14,4	12,0	-14,3	10,7
Läti	1 578,0	2 102,7	2 341,5	8,3	9,0	9,7	11,4	48,4
Saksamaa	1 582,2	1 427,0	1 371,6	8,3	6,1	5,7	-3,9	-13,3
Leedu	917,4	1 106,4	1 217,7	4,8	4,7	5,0	10,1	32,7
EL-15	10 987,2	14 365,6	14 414,7	57,7	61,2	59,8	0,3	31,2
SRÜ	1 750,9	1 911,2	2 275,5	9,2	8,1	9,4	19,1	30,0
Venemaa	1 261,3	1 400,0	1 682,4	6,6	6,0	7,0	20,2	33,4
Ukraina	368,6	301,6	366,5	1,9	1,3	1,5	21,5	-0,6
Kasahstan	27,1	66,2	116,7	0,1	0,3	0,5	76,4	331,1
Ülejäänud riigid	2 642,9	2 924,1	3 231,1	13,9	12,5	13,4	10,5	22,3
Norra	581,5	683,5	687,7	3,1	2,9	2,9	0,6	18,3
USA	821,1	656,7	652,1	4,3	2,8	2,7	-0,7	-20,6
Gibraltar	31,1	284,0	305,1	0,2	1,2	1,3	7,4	881,4
Kokku	19 029,7	23 470,4	24 124,1	100,0	100,0	100,0	2,8	26,8

Tabel 8. Kaupade sissevedu riikide ühenduste järgi*

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2005 / II kv 2005	III kv 2005 / III kv 2004
EL-25	20 561,6	24 530,2	24 720,3	78,8	77,7	77,0	0,8	20,2
Soome	5 897,9	6 401,2	6 339,0	22,6	20,3	19,7	-1,0	7,5
Saksamaa	3 263,6	4 342,6	4 655,8	12,5	13,8	14,5	7,2	42,7
Rootsi	2 518,7	2 977,2	2 648,9	9,7	9,4	8,2	-11,0	5,2
Leedu	1 552,3	1 944,2	2 021,6	6,0	6,2	6,3	4,0	30,2
Läti	1 279,1	1 495,7	1 542,8	4,9	4,7	4,8	3,1	20,6
EL-15	16 026,3	19 223,8	19 622,5	61,4	60,9	61,1	2,1	22,4
SRÜ	2 868,0	3 682,9	2 996,9	11,0	11,7	9,3	-18,6	4,5
Venemaa	2 223,2	2 847,0	2 316,7	8,5	9,0	7,2	-18,6	4,2
Valgevene	318,5	442,0	419,0	1,2	1,4	1,3	-5,2	31,6
Ukraina	251,5	259,9	188,3	1,0	0,8	0,6	-27,6	-25,1
Ülejäänud riigid	2 654,1	3 364,3	4 394,3	10,2	10,7	13,7	30,6	65,6
Hiina	589,4	614,4	782,2	2,3	1,9	2,4	27,3	32,7
Jaapan	421,6	452,5	720,7	1,6	1,4	2,2	59,3	71,0
Hongkong	284,3	454,5	628,2	1,1	1,4	2,0	38,2	121,0
Kokku	26 083,7	31 577,4	32 111,5	100,0	100,0	100,0	1,7	23,1

* Analüüsitud lähteriigi järgi.

Tabel 9. Väliskaubandussaldo riikide ühenduste järgi (mln kr)

	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005
EL-25	-5 925,7	-5 895,1	-6 102,8
EL-15	-5 039,1	-4 858,2	-5 207,7
SRÜ	-1 117,1	-1 771,7	-721,4
Ülejäänud riigid	-11,2	-440,2	-1 163,2
Kokku	-7 054,0	-8 107,0	-7 987,3

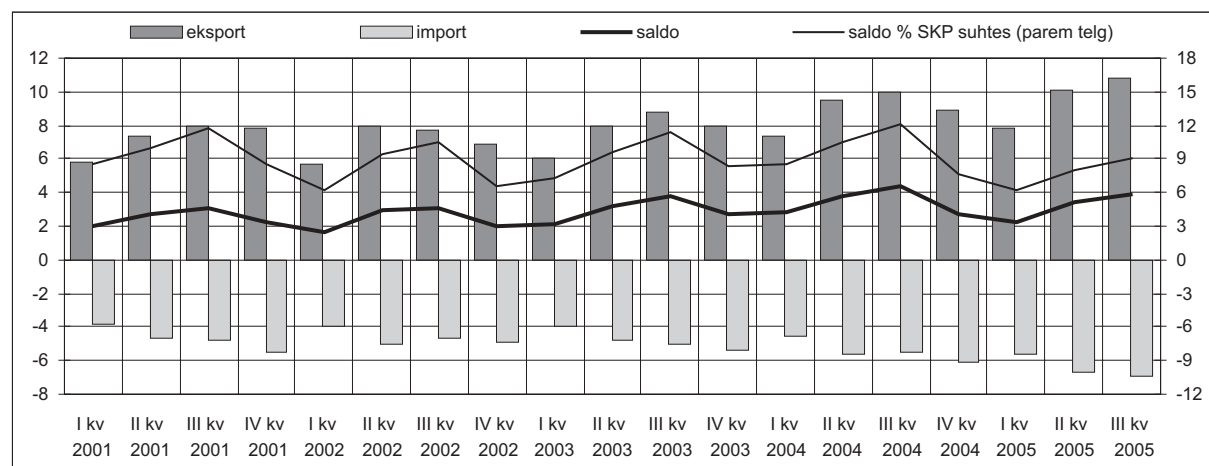
Teenused

2005. aasta III kvartalis oli teenuste konto ülejääk 3,9 mld krooni, vähenedes aastaga 11% (vt tabel 10). Teenuste konto positiivne saldo tasakaalustas väliskaubanduse puudujääki 69% ulatuses. Teenuste konto ülejääk oli juba kolmandat kvartalit järjest väiksem kui eelmisel aastal samal ajal (vt joonis 4).

Tabel 10. Teenuste eksport ja import

	Eksport			Import			Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste ekspordis kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2001	5 802,1	-12,4	26,4	3 784,8	-12,7	16,4	2 017,3	-11,6
II kv 2001	7 351,0	26,7	31,5	4 611,1	21,8	19,5	2 739,9	35,8
III kv 2001	7 925,7	7,8	39,2	4 807,8	4,3	23,0	3 117,9	13,8
IV kv 2001	7 787,7	-1,7	35,4	5 502,6	14,5	23,3	2 285,1	-26,7
2001 kokku	28 866,5	13,3	33,0	18 706,3	17,6	20,5	10 160,2	6,1
I kv 2002	5 653,4	-27,4	30,1	3 997,7	-27,3	19,0	1 655,7	-27,5
II kv 2002	8 004,7	41,6	35,2	5 043,7	26,2	20,5	2 961,0	78,8
III kv 2002	7 730,1	-3,4	35,2	4 622,9	-8,3	19,6	3 107,2	4,9
IV kv 2002	6 891,5	-10,8	29,9	4 938,0	6,8	19,2	1 953,5	-37,1
2002 kokku	28 279,7	-2,0	32,7	18 602,3	-0,6	19,6	9 677,4	-4,8
I kv 2003	6 030,4	-12,5	29,6	3 902,2	-21,0	16,7	2 128,2	8,9
II kv 2003	7 969,2	32,2	33,1	4 737,1	21,4	18,3	3 232,1	51,9
III kv 2003	8 818,5	10,7	36,2	5 065,7	6,9	19,3	3 752,8	16,1
IV kv 2003	8 001,8	-9,3	31,2	5 332,2	5,3	18,7	2 669,6	-28,9
2003 kokku	30 819,9	9,0	32,6	19 037,2	2,3	18,3	11 782,7	21,8
I kv 2004	7 330,0	-8,4	30,2	4 538,6	-14,9	17,4	2 791,4	4,6
II kv 2004	9 469,9	29,2	34,3	5 647,7	24,4	17,6	3 822,2	36,9
III kv 2004	9 924,7	4,8	34,0	5 531,2	-2,1	18,2	4 393,5	14,9
IV kv 2004	8 866,7	-10,7	30,0	6 135,3	10,9	18,5	2 731,4	-37,8
2004 kokku	35 591,3	15,5	32,2	21 852,8	14,8	18,0	13 738,5	16,6
I kv 2005	7 888,2	-11,0	26,7	5 647,7	-7,9	18,0	2 240,5	-18,0
II kv 2005	10 085,1	27,9	29,8	6 690,0	18,5	18,3	3 395,1	51,5
III kv 2005	10 800,6	7,1	30,4	6 875,2	2,8	18,4	3 925,4	15,6

Joonis 4. Teenuste konto dünaamika (mld kr)

Suurim mõju teenuste konto hooajalisusele on reisisenustel. Selle allkonto positiivne saldo 2,3 mld krooni hõlmas 60% teenuste konto ülejäägist, kasvades eelmise aasta sama ajaga võrreldes 4% (vt tabel 11). Teise olulise teenuseliigi – veoteenuste – positiivse saldo kahanemine oli eelkõige statistilist laadi³. Kolmandaks oluliseks teenuseliigiks olid äriteenused, mille positiivne saldo suurenes aastaga 2,4 korda.

³ Vastavalt Eesti Panga maksebilansistatistika korrigeerimispoliitikale korrigeeritakse kvartali maksebilansi avaldamisel vajadusel esialgu vaid eelmise kvartali andmeid. Varasemate perioodide andmed korrigeeritakse esialgse aasta maksebilansi avaldamisel. Veoteenuste 2005. aasta II kvartali andmed on korrigeeritud, 2004. aasta III kvartali andmed korrigeeritakse 2005. aasta esialgse maksebilansi avaldamisel 26. juunil 2006. Seetõttu ei ole 2005. aasta III kvartali ja 2004. aasta III kvartali veoteenuste andmed esialgu täielikult võrreldavad.

Tabel 11. Teenuste konto saldod olulisemate teenuseliikide järgi

	Saldo (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2005 / II kv 2005	III kv 2005 / III kv 2004
Veoteenused*	1 728,3	946,4	921,4	39,3	27,9	23,5	-2,6	-46,7
Reisiteenused	2 255,7	1 969,4	2 340,4	51,3	58,0	59,6	18,8	3,8
Ehitusteenused	34,6	-53,5	-107,2	0,8	-1,6	-2,7	100,4	-409,8
Äriteenused	298,9	524,8	710,7	6,8	15,5	18,1	35,4	137,8
Valitsusteenused	40,8	50,5	23,5	0,9	1,5	0,6	-53,5	-42,4
Muud	35,2	-42,5	36,6	0,8	-1,3	0,9	-186,1	4,0
Teenused kokku	4 393,5	3 395,1	3 925,4	100,0	100,0	100,0	15,6	-10,7

* Vt allmärkus 3 lk 13.

Teenuste eksport oli III kvartalis 10,8 mld krooni, suurenedes aastaga 9% (vt tabel 12). Keskmisest kiirem kasv oli ehitus- ja äriteenuste osas (vastavalt 2,3 korda ja 32%). Ühinemine Euroopa Liiduga tõi 2004. aastal kaasa reisi- ja veoteenuste ekspordi kiire kasvu. 2005. aastal on kasv võrdlusperioodi kõrge taseme tõttu stabiliseerumas nii reisiteenuste kui ka reisijateveo osas (aastakasv vastavalt 6% ja 9%).

Tabel 12. Teenuste eksport olulisemate teenuseliikide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2005 / II kv 2005	III kv 2005 / III kv 2004
Veoteenused*	4 142,3	3 966,9	3 918,4	41,7	39,3	36,3	-1,2	-5,4
kaubavedu	2 341,6	1 983,4	2 051,9	23,6	19,7	19,0	3,5	-12,4
reisijatevedu	922,2	925,7	1 006,6	9,3	9,2	9,3	8,7	9,2
muud veoteenused	878,5	1 057,8	859,9	8,9	10,5	8,0	-18,7	-2,1
Reisiteenused	3 683,2	3 340,4	3 899,1	37,1	33,1	36,1	16,7	5,9
Ehitusteenused	232,5	407,5	529,8	2,3	4,0	4,9	30,0	127,9
Äriteenused	1 286,0	1 690,5	1 700,3	13,0	16,8	15,7	0,6	32,2
Valitsusteenused	118,1	117,6	108,7	1,2	1,2	1,0	-7,6	-8,0
Muud	462,6	562,2	644,3	4,7	5,6	6,0	14,6	39,3
Teenused kokku	9 924,7	10 085,1	10 800,6	100,0	100,0	100,0	7,1	8,8

* Vt allmärkus 3 lk 13.

Teenuste eksport ELi ja SRÜ riikidesse kasvas eelmise aastaga võrreldes kiiremini kui teenuste eksport kokku (vt tabel 13). ELi liikmesriikidest suurenes keskmisest kiiremini teenuste eksport Rootsi ja Soome (vastavalt 28% ja 18%). Teenuste eksport ülejäänud riikidesse kahanes.

Tabel 13. Teenuste eksport riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2005 / II kv 2005	III kv 2005 / III kv 2004
EL-25	6 753,0	7 208,0	7 666,0	68,0	71,5	71,0	6,4	13,5
Soome	3 172,4	3 538,1	3 749,2	32,0	35,1	34,7	6,0	18,2
Rootsi	702,0	786,1	895,4	7,1	7,8	8,3	13,9	27,5
Saksamaa	559,7	597,1	654,8	5,6	5,9	6,1	9,7	17,0
Ühendkuningriik	767,2	632,1	545,6	7,7	6,3	5,1	-13,7	-28,9
Läti	328,1	414,1	436,6	3,3	4,1	4,0	5,4	33,1
EL-15	6 055,0	6 371,5	6 702,5	61,0	63,2	62,1	5,2	10,7
SRÜ	1 383,9	1 270,2	1 543,1	13,9	12,6	14,3	21,5	11,5
Venemaa	1 221,3	1 034,8	1 288,8	12,3	10,3	11,9	24,5	5,5
Kasahstan	28,2	126,6	130,7	0,3	1,3	1,2	3,2	363,5
Ülejäänud riigid	1 787,8	1 606,9	1 591,5	18,0	15,9	14,7	-1,0	-11,0
USA	444,5	453,7	497,2	4,5	4,5	4,6	9,6	11,9
<i>offshore</i> -piirkonnad	609,6	398,2	363,9	6,1	3,9	3,4	-8,6	-40,3
Šveits	415,0	352,6	279,0	4,2	3,5	2,6	-20,9	-32,8
Teenuste eksport kokku	9 924,7	10 085,1	10 800,6	100,0	100,0	100,0	7,1	8,8

Teenuste import ulatus III kvartalis 6,9 mld kroonini ja suurenes aastaga kiiremini kui eksport (24%; vt tabel 14). Teenuste impordi kasvu põhjustasid veo- ja reisiteenused (aastakasv mõlemal puhul 24%). Kaupade impordi kiire kasvu toel suurenes ka kaubaveo teenuse import 26%.

Tabel 14. Teenuste import olulisemate teenuseliikide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2005 / II kv 2005	III kv 2005 / III kv 2004
Veoteenused*	2 414,1	3 020,4	2 997,0	43,6	45,1	43,6	-0,8	24,1
kaubavedu	1 559,4	1 972,8	1 957,3	28,2	29,5	28,5	-0,8	25,5
reisijatevedu	277,0	275,4	299,0	5,0	4,1	4,3	8,6	7,9
muud veoteenused	577,7	772,2	740,7	10,4	11,5	10,8	-4,1	28,2
Reisiteenused	1 252,1	1 370,9	1 558,7	22,6	20,5	22,7	13,7	24,5
Ehitusteenused	349,8	461,1	637,0	6,3	6,9	9,3	38,1	82,1
Äriteenused	1 139,1	1 165,6	989,6	20,6	17,4	14,4	-15,1	-13,1
Valitsusteenused	98,8	67,1	85,2	1,8	1,0	1,2	27,0	-13,8
Muud	277,3	604,9	607,7	5,0	9,0	8,8	0,5	119,1
Teenused kokku	5 531,2	6 690,0	6 875,2	100,0	100,0	100,0	2,8	24,3

* Vt allmärkus 3 lk 13.

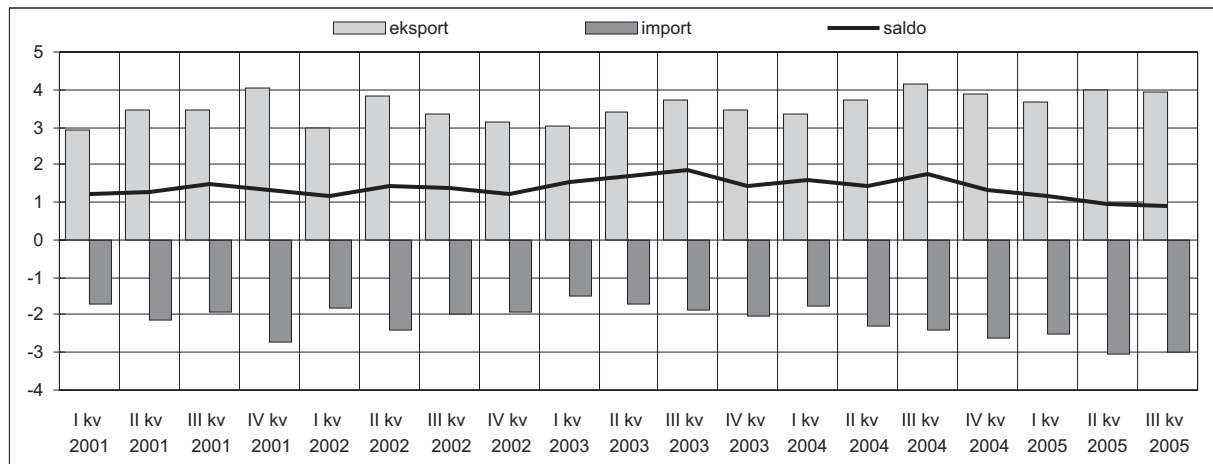
Geograafiliselt olid muutused väiksed (vt tabel 15). Teenuste import ELi liikmesriikidest kasvas samavõrra teenuste kogumimpordiga (vastavalt 23% ja 24%); keskmisest kiiremini suurenes teenuste import Rootsist ja Saksamaalt (vastavalt 65% ja 62%). Ülejäänud riikide osas on teenuste import muutunud ühtlasemaks, kiirem kasv on toimunud väiksemate riikide osas.

Tabel 15. Teenuste import riikide ühenduste järgi

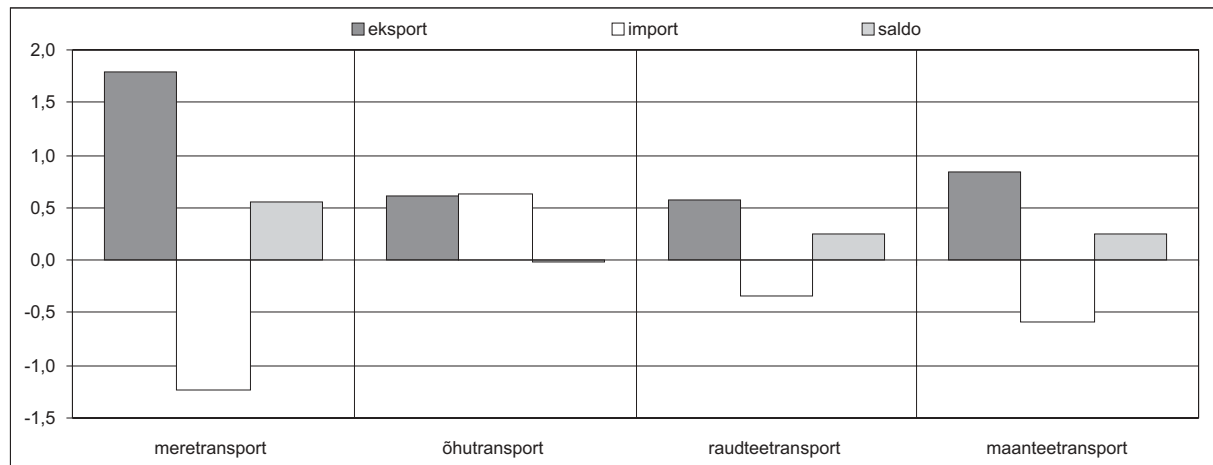
	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2005 / II kv 2005	III kv 2005 / III kv 2004
EL-25	4 183,2	4 917,0	5 157,4	75,6	73,5	75,0	4,9	23,3
Soome	1 121,5	1 083,1	1 194,6	20,3	16,2	17,4	10,3	6,5
Saksamaa	585,9	958,4	949,6	10,6	14,3	13,8	-0,9	62,1
Rootsi	374,8	514,4	619,4	6,8	7,7	9,0	20,4	65,3
Läti	345,1	423,6	422,1	6,2	6,3	6,1	-0,4	22,3
Ühendkuningriik	319,6	427,5	410,3	5,8	6,4	6,0	-4,0	28,4
EL-15	3 453,2	4 046,4	4 025,8	62,4	60,5	58,6	-0,5	16,6
SRÜ	667,4	841,7	742,0	12,1	12,6	10,8	-11,8	11,2
Venemaa	569,5	708,4	621,0	10,3	10,6	9,0	-12,3	9,0
Ukraina	37,3	51,8	61,3	0,7	0,8	0,9	18,3	64,3
Ülejäänud riigid	680,6	931,3	975,8	12,3	13,9	14,2	4,8	43,4
USA	175,4	221,5	206,1	3,2	3,3	3,0	-7,0	17,5
Türgi	67,5	84,5	113,3	1,2	1,3	1,6	34,1	67,9
Norra	67,8	78,8	93,8	1,2	1,2	1,4	19,0	38,3
Teenuste import kokku	5 531,2	6 690,0	6 875,2	100,0	100,0	100,0	2,8	24,3

Veoteenuste saldo ülejääk hõlmas 2005. aasta III kvartalis ligi veerandi teenuste konto saldost (vt tabelid 11, 12 ja 14 ning joonis 5). Vaatamata sellele, et kaubaveoteenuste käibe maht ületas reisijateveo käibe mahu, saadi enam tulu siiski viimaselt, mille puhul eksport ületas importi 0,7 mld krooni võrra. Reisijateveo eksport ja import kasvasid stabiilselt 9% nii eelmise kvartali kui ka eelmise aasta sama kvartali suhtes. Põhilise osa käibe kasvust moodustas reisijate merevedu. Kasvutrendi jätkas maanteetranspordi kaubaveo eksport (vt joonis 6).

Veoteenuste eksport Euroopa Liidu riikidesse moodustas 69% kogu veoteenuste ekspordist (vt tabel 16). Veoteenuste müük Soome hõlmas 25% koguekspordist. Uuematest liitujatest suurenes aastaga enim Küprose osatähtsus.

Joonis 5. Veeteenuste konto (mld kr)

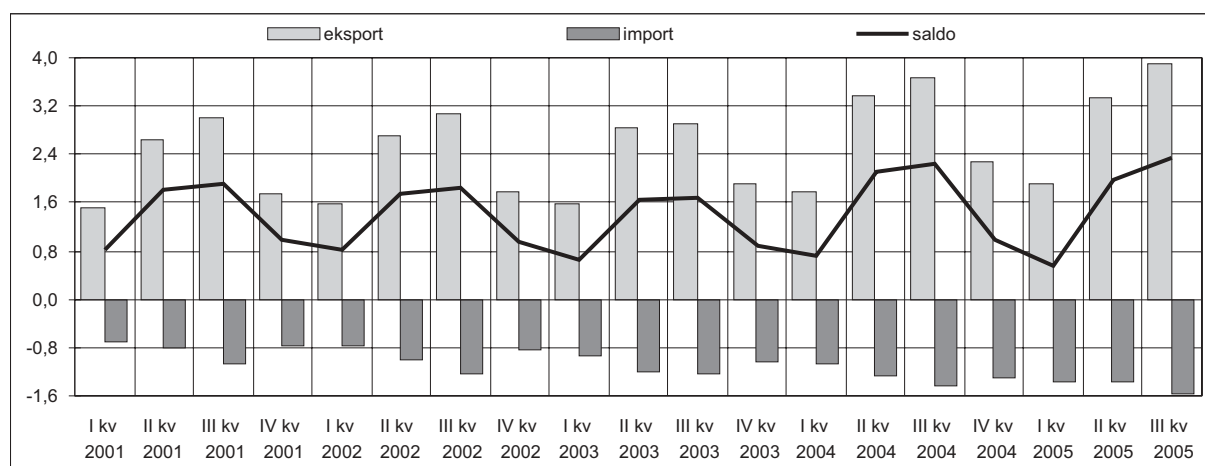
Joonis 6. Veeteenuste struktuur transpordiliigi järgi 2005. aasta III kvartalis (mld kr)

Tabel 16. Veeteenused riikide ühenduste järgi 2005. aasta III kvartalis

	Veeteenuste eksport				Veeteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), III kv 2005 / III kv 2004		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), III kv 2005 / III kv 2004
EL-25	2 705,1	69,0	6,7	EL-25	2 133,9	71,2	22,7
Soome	984,8	25,1	23,8	Soome	524,3	17,5	3,3
Rootsi	367,9	9,4	6,9	Saksamaa	334,5	11,2	34,4
Ühendkuningriik	303,5	7,7	-42,2	Läti	185,6	6,2	64,1
Saksamaa	260,7	6,7	7,3	Rootsi	179,6	6,0	6,9
Küpros	138,6	3,5	176,0	Ühendkuningriik	175,4	5,9	97,0
EL-15	2 356,4	60,1	1,0	EL-15	1 667,2	55,6	18,4
SRÜ	447,9	11,4	-13,3	SRÜ	402,4	13,4	13,6
Venemaa	412,1	10,5	-6,8	Venemaa	319,1	10,6	10,8
Ukraina	21,9	0,6	-67,2	Valgevene	58,2	1,9	132,1
Ülejäänud riigid	813,9	20,8	-25,4	Ülejäänud riigid	460,7	15,4	43,9
USA	257,1	6,6	26,0	USA	97,4	3,2	42,4
<i>offshore</i> -piirkonnad	162,4	4,1	-68,6	<i>offshore</i> -piirkonnad	86,0	2,9	72,7
Šveits	160,2	4,1	-41,1	Hiina	73,9	2,5	34,4
Veeteenuste eksport kokku	3 918,4	100,0	-5,4	Veeteenuste import kokku	2 997,0	100,0	24,1

Veeteenuste import Euroopa Liidu riikidest oli pisut suurem kui eksport neisse riikidesse, moodustades 71% veeteenuste koguimpordist. Ülejäänud riikide puhul olid suurimad veeteenuste osutajad USA, Hiina ja madala maksumääraga piirkonnad.

Reisiteenuste eksport kasvas 6% (vt joonis 7). Kui Eestimaad külastanud välismaalaste koguarv suurenes eelmise aasta sama ajaga võrreldes 13%, siis Eesti reisifirmade teenuseid kasutanud välismaalaste arv kasvas kolm korda. Kuna reisifirma teenuseid kasutanud turist kulutab kohapeal vähem raha, võrreldes omal käel reisijaga, siis avaldas see mõju ka reisiteenuste kogueksporti kasvule. Aastataguse perioodiga võrreldes kulutasid 2005. aasta III kvartalis rootslased Eestis 3%, soomlased 6%, lätlased 14% ja venelased 23% rohkem. (vt tabel 17).

Joonis 7. Reisiteenuste konto (mld kr)

Tabel 17. Reisiteenused riikide ühenduste järgi 2005. aasta III kvartalis

	Reisiteenuste eksport				Reisiteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), III kv 2005 / III kv 2004		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), III kv 2005 / III kv 2004
EL-25	2 885,9	74,0	2,0	EL-25	-1 069,6	68,6	1,5
Soome	1 987,4	51,0	6,1	Soome	-184,9	11,9	2,3
Rootsi	231,3	5,9	3,2	Saksamaa	-159,5	10,2	-9,3
Saksamaa	156,5	4,0	-20,8	Ühendkuningriik	-104,3	6,7	-10,2
Läti	129,4	3,3	13,5	Rootsi	-98,5	6,3	14,8
EL-15	2 659,5	68,2	1,4	EL-15	-889,5	57,1	3,1
SRÜ	747,0	19,2	23,2	SRÜ	-216,6	13,9	29,6
Venemaa	718,3	18,4	23,0	Venemaa	-164,9	10,6	5,0
Ülejäänud riigid	266,2	6,8	7,3	Ülejäänud riigid	-272,5	17,5	31,7
USA	123,5	3,2	-0,6	Türgi	-80,6	5,2	74,1
Norra	48,2	1,2	-16,2	USA	-48,4	3,1	16,3
Kanada	17,1	0,4	1,1	Šveits	-20,7	1,3	-13,0
Teenuste eksport kokku	3 899,1	100,0	5,9	Teenuste import kokku	-1 558,7	100,0	9,2

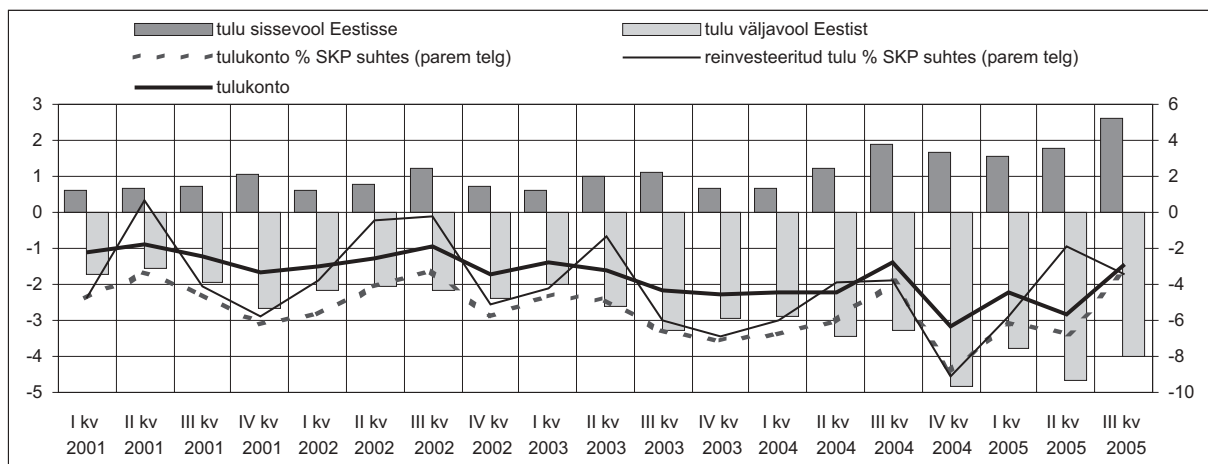
Reisiteenuste import ja reise (piiriületuste) koguarv kasvasid aastaga mõlemad 9%. Välismaale siirdumisel kasutas Eesti reisifirmade teenuseid 20% rohkem inimesi, kuid reise odavnemise tõttu kahanes reisifirmade reisiteenuste import eelmise aastaga võrreldes 15%. Populaarsemate sihtriikide lõikes kasvasid eestlaste kulutused Soomes 2%, Venemaal 5%, Rootsis 15%, USAs 16%, Türgis 74% ja Kreekas 76%. Kahanenud on eestlaste kulutused Saksamaal (9%) ja Ühendkuningriigis (10%).

Tulu

Tulukonto puudujääk oli 2005. aasta III kvartalis 1,4 mld krooni, kahanedes II kvartaliga võrreldes 50% ning jäädes ligilähedaselt eelmise aasta sama perioodi tasemele (vt tabel 18 ja joonis 8). Tulu sissevool suurenes 2004. aasta III kvartaliga võrreldes 36% ja väljavool 22%. Eesti maksebilansi tulukontot mõjutab oluliselt reinvesteeringutud tulu, mille puhul reaalset rahaliikumist ei toimu. Jättes tulukontost välja reinvesteeringutud tulu, oli tulukonto 2005. aasta III kvartalis 50 miljoni kroonise ülejäägiga (aasta varem aga enam-vähem tasakaalus; vt tabel 19).

Tabel 18. Tulu dünaamika

	Sissevool		Väljavool		Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2001	594,6	3,6	1 731,4	41,8	-1 136,8	75,7
II kv 2001	657,3	10,5	1 573,2	-9,1	-915,9	-19,4
III kv 2001	707,6	7,7	1 930,6	22,7	-1 223,0	33,5
IV kv 2001	1 035,2	46,3	2 685,6	39,1	-1 650,4	34,9
2001 kokku	2 994,7	49,1	7 920,8	44,2	-4 926,1	41,4
I kv 2002	638,8	-38,3	2 142,8	-20,2	-1 504,0	-8,9
II kv 2002	763,1	19,5	2 033,8	-5,1	-1 270,7	-15,5
III kv 2002	1 239,5	62,4	2 190,6	7,7	-951,1	-25,2
IV kv 2002	697,9	-43,7	2 395,2	9,3	-1 697,3	78,5
2002 kokku	3 339,3	11,5	8 762,4	10,6	-5 423,1	10,1
I kv 2003	637,7	-8,6	2 003,1	-16,4	-1 365,4	-19,6
II kv 2003	994,6	56,0	2 616,1	30,6	-1 621,5	18,8
III kv 2003	1 132,3	13,8	3 286,0	25,6	-2 153,7	32,8
IV kv 2003	657,4	-41,9	2 928,1	-10,9	-2 270,7	5,4
2003 kokku	3 422,0	2,5	10 833,3	23,6	-7 411,3	36,7
I kv 2004	640,0	-2,6	2 866,0	-2,1	-2 226,0	-2,0
II kv 2004	1 231,1	92,4	3 429,0	19,6	-2 197,9	-1,3
III kv 2004	1 904,3	54,7	3 293,7	-3,9	-1 389,4	-36,8
IV kv 2004	1 678,3	-11,9	4 844,5	47,1	-3 166,2	127,9
2004 kokku	5 453,7	59,4	14 433,2	33,2	-8 979,5	21,2
I kv 2005	1 561,9	-6,9	3 780,8	-22,0	-2 218,9	-29,9
II kv 2005	1 800,0	15,2	4 643,2	22,8	-2 843,2	28,1
III kv 2005	2 589,9	43,9	4 015,0	-13,5	-1 425,1	-49,9

Joonis 8. Tulukonto dünaamika (mld kr)

Tabel 19. Tulu saldo struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2005 / II kv 2005	III kv 2005 / III kv 2004
Tulu otseinvesteeringutelt	-1 769,3	-3 025,9	-1 789,8	127,3	106,4	125,6	-40,9	1,2
tulu aktsia(osa)kapitaliilt	-1 680,1	-2 941,0	-1 727,7	120,9	103,4	121,2	-41,3	2,8
reinvesteeringutelt	-1 383,0	-1 524,7	-1 475,4	99,5	53,6	103,5	-3,2	6,7
dividendid	-297,1	-1 416,3	-252,4	21,4	49,8	17,7	-82,2	-15,0
tulu võlgadelt (intressid)	-89,3	-84,8	-62,1	6,4	3,0	4,4	-26,8	-30,5
Tulu portfelliinvesteeringutelt	37,0	-237,6	61,0	-2,7	8,4	-4,3	-125,7	64,9
Tulu muudelt investeeringutelt	-107,4	-165,0	-206,1	7,7	5,8	14,5	24,9	91,9
Muu tulu	450,3	585,3	509,8	-32,4	-20,6	-35,8	-12,9	13,2
Tulukonto kokku	-1 389,4	-2 843,2	-1 425,1	100,0	100,0	100,0	-49,9	2,6

Tulu sissevool moodustas rekordilised 2,6 mld krooni. Üle poole residentide välismaalt teenitud tulust hõlmas otseinvesteeringutulu (55%; vt tabel 20), millest omakorda 92% oli reinvesteeringutulu.

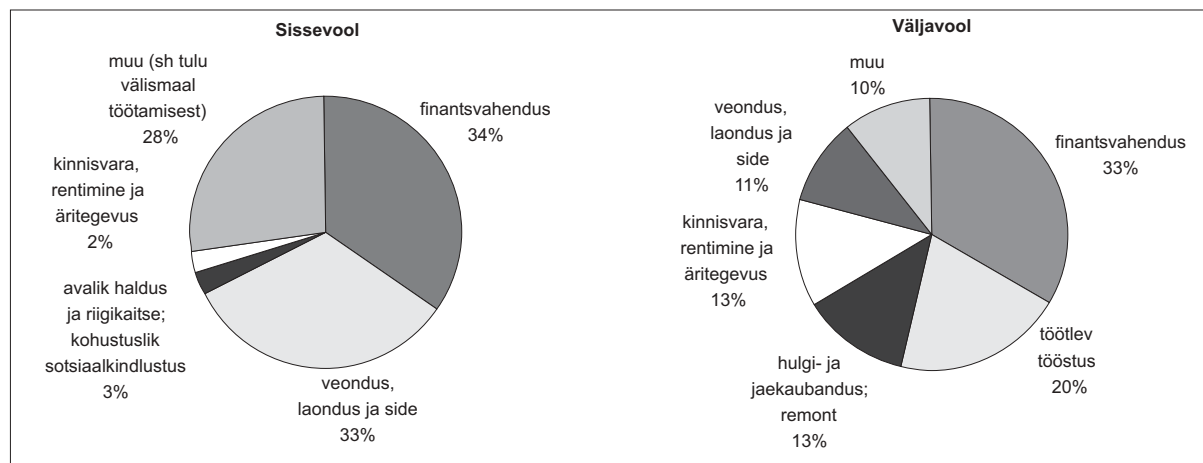
Tabel 20. Tulu sissevool Eestisse

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2005 / II kv 2005	III kv 2005 / III kv 2004
Tulu otseinvesteeringutelt	964,4	565,7	1 424,5	50,6	31,4	55,0	151,8	47,7
tulu aktsia(osa)kapitaliilt	943,5	523,9	1 348,3	49,5	29,1	52,1	157,4	42,9
reinvesteeringutelt	927,3	-350,8	1 309,1	48,7	-19,5	50,5	-473,2	41,2
dividendid	16,3	874,7	39,2	0,9	48,6	1,5	-95,5	140,5
tulu võlgadelt (intressid)	20,8	41,8	76,3	1,1	2,3	2,9	82,5	266,8
Tulu portfelliinvesteeringutelt	230,0	279,7	262,4	12,1	15,5	10,1	-6,2	14,1
Tulu muudelt investeeringutelt	197,6	228,5	242,4	10,4	12,7	9,4	6,1	22,7
Muu tulu	512,4	726,0	660,6	26,9	40,3	25,5	-9,0	28,9
Tulu sissevool kokku	1 904,3	1 800,0	2 589,9	100,0	100,0	100,0	43,9	36,0

Valdav osa residentide välismaalt saadud tulust pärineb ELi liikmesriikidest (91%; vt tabel 21). Kuna Eesti investeeringud välismaale on suures osas tehtud hiljuti liitunud ELi riikidesse, siis vanade liikmesriikide osatähtsus tulu sissevoolus oli vaid 31%. Tähtsamad riigid tulu sissevoolus olid Küpros, Läti ja Leedu. Tegevusvaldkondadest olid olulisemad finantsvahendus ning veendus, laendus ja side (vastavalt 35% ja 33%; vt joonis 9).

Tabel 21. Tulu riikide ühenduste järgi 2005. aasta III kvartalis

	Sissevool				Väljavool		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), III kv 2005 / III kv 2004		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), III kv 2005 / III kv 2004
EL-25	2 343,1	90,5	33,3	EL-25	3 541,1	88,2	19,3
Küpros	798,9	30,8	39,3	Rootsi	1 413,0	35,2	41,8
Läti	369,4	14,3	12,5	Soome	1 292,1	32,2	7,4
Leedu	352,4	13,6	89,4	Ühendkuningriik	286,3	7,1	5,8
Soome	248,3	9,6	-13,7	Holland	159,0	4,0	-9,5
EL-15	800,6	30,9	21,1	EL-15	3 467,9	86,4	21,1
SRÜ	100,6	3,9	103,2	SRÜ	181,8	4,5	241,1
Venemaa	98,9	3,8	124,8	Venemaa	200,0	5,0	151,3
Kasahstan	1,2	0,0	1200,0				
Muud	146,2	5,6	49,8	Muud	292,1	7,3	7,5
USA	107,2	4,1	47,8	Norra	117,8	2,9	2845,0
offshore-piirkonnad	11,6	0,4	-37,5	USA	112,1	2,8	-6,9
Tulu sissevool kokku	2 589,9	100,0	36,0	Tulu väljavool kokku	4 015,0	100,0	21,9

Joonis 9. Tulu sisse- ja väljavool tegevusalati 2005. aasta III kvartalis

Tulu väljavool oli 4 mld krooni (vt tabel 22). 69% mitteresidentide Eestis teenitud tulust hõlmas reinvesteeritud tulu.

Tabel 22. Tulu väljavool Eestist

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2005 / II kv 2005	III kv 2005 / III kv 2004
Tulu otseinvesteeringutelt	2 733,7	3 591,6	3 214,3	83,0	77,4	80,1	-10,5	17,6
tulu aktsia(osa)kapitalilt	2 623,6	3 465,0	3 076,0	79,7	74,6	76,6	-11,2	17,2
reinvesteeritud tulu	2 310,2	1 173,9	2 784,5	70,1	25,3	69,4	137,2	20,5
dividendid	313,4	2 291,0	291,5	9,5	49,3	7,3	-87,3	-7,0
tulu võlgadelt (intressid)	110,1	126,6	138,3	3,3	2,7	3,4	9,2	25,6
Tulu portfelliinvesteeringutelt	193,0	517,3	201,4	5,9	11,1	5,0	-61,1	4,4
Tulu muudelt investeeringutelt	304,9	393,5	448,5	9,3	8,5	11,2	14,0	47,1
Muu tulu	62,0	140,8	150,8	1,9	3,0	3,8	7,1	143,2
Tulu väljavool kokku	3 293,7	4 643,2	4 015,0	100,0	100,0	100,0	-13,5	21,9

Tulu väljavool toimus valdavalt vanadesse ELi liikmesriikidesse (Soome, Rootsi, Ühendkuningriik; vt tabel 21). Kuna Rootsi suurendas hiljuti oma osalust Eesti pangandussektoris, siis kasvas tulu väljavool Rootsi aastaga 42%. ELi-välisest riikidest väärib esiletõstmist 2,5 korda suurenenud tulu väljavool Venemaale. Ülejäänud SRÜ riikide investeeringud Eestis tootsid kahjumit.

Tegevusvaldkondadest oli tulude väljavoolus suurima osatähtsusega finantssektor (34%), järgnesid töötlev tööstus (20%), hulgi- ja jaekaubandus (13%) ning kinnisvara, rentimine ja äritegevus (13%).

Jooksev- ja kapitaliülekanDED⁴

Jooksevülekannete konto 0,2 mld krooni suurune ülejääk 2005. aasta III kvartalis oli suhteliselt tagasihoidlik, vähenedes tunduvalt nii aastataguse perioodi kui ka eelmise kvartaliga võrreldes (vt tabel 23). Jooksevülekannete sissevool ulatus 1,3 mld kroonini, neist 57% moodustasid valitsemis-sektori kaudu Eesti majandusse laekunud summad (peamiselt Euroopa Liidu struktuurifondide

⁴ Kuigi kapitaliülekanDED kuuluvad IMFi metoodika kohaselt kapitali- ja finantskonto koosseisu, on neid käesolevas analüüsis käsitletud koos jooksevülekannetega. Euroopa Liidu struktuurifondidest Eestile osutatud välisabi jaotamine jooksev- ja kapitaliülekanneteks ei ole selgelt eristatav ja tugineb seetõttu Rahandusministeeriumi ja Põllumajandusministeeriumi ning Eesti Panga ekspertide hinnangutele (vastavalt struktuurifondide sihtotstarbele).

eraldised ning käibe-, tulu- ja sotsiaalmaksu laekumised). Muude sektorite ülekannete sissevool ulatus 0,5 mld kroonini. 70% ülekannetest tehti Euroopa Liidu riikidest (põllumajandussubsiidiumid Euroopa Komisjonilt, ülekanded Saksamaalt, Soomest, Belgiast ja Ühendkuningriigist), 20%ga järgnes USA. Jooksevülekannete väljavoolust 62% hõlmas valitsemissektor (maksed ELi eelarvesse ning käibemaksu tagastamine). Muude sektorite ülekandeid tehti samuti peamiselt Euroopa Liidu suunas – Soome, Saksamaale, Rootsi ja Ühendkuningriiki.

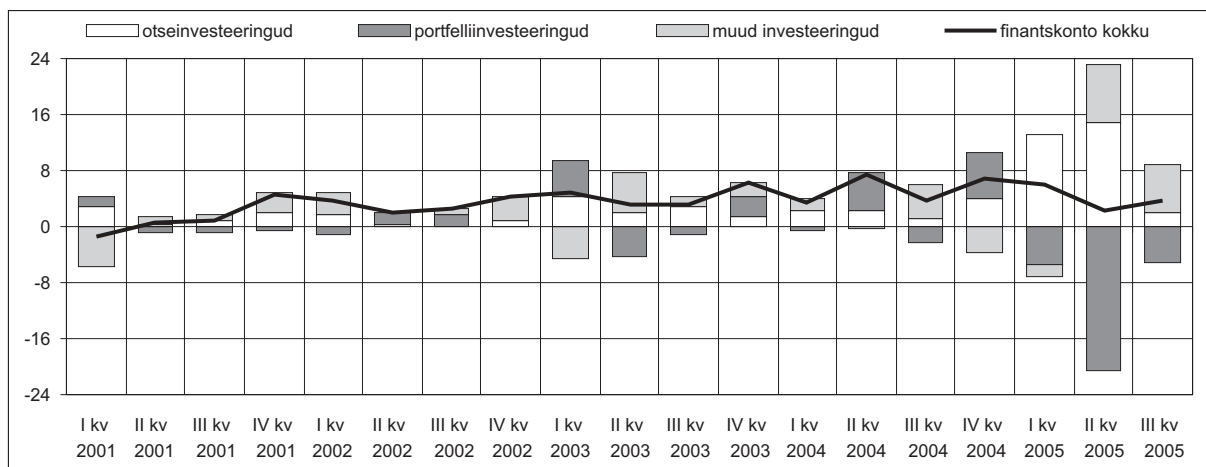
Kapitaliülekannete saldo oli 0,2 mld krooni ulatuses positiivne. Eestisse tehtud kapitaliülekanded koosnesid põhiliselt Euroopa Liidu toetustest valitsemissektorile mitmesuguste infrastruktuuriobjektide rajamiseks.

Tabel 23. Jooksevülekanded riikide ühenduste järgi (mln kr)

	Saadud			Makstud			Saldo		
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005
Jooksevülekanded	1 487,0	1 646,8	1 262,0	890,1	1 009,9	1 104,0	596,8	636,9	158,0
valitsemissektor	1 110,9	701,5	714,2	465,0	564,6	688,3	645,9	136,9	25,9
EL-25	962,0	596,0	603,4	459,8	559,6	680,6	502,1	36,4	-77,2
EL-15	943,9	568,3	568,5	457,0	551,6	675,7	486,9	16,7	-107,3
SRÜ	102,6	101,7	100,5	0,6	0,9	0,8	102,0	100,8	99,7
ülejäanud riigid	46,3	3,8	10,3	4,5	4,2	6,9	41,8	-0,4	3,4
muud sektorid	376,1	945,3	547,8	425,2	445,3	415,7	-49,1	500,0	132,1
EL-25	282,8	839,2	384,4	384,4	365,0	326,7	-101,6	474,2	57,6
EL-15	268,4	824,3	374,3	369,3	339,3	307,9	-101,0	485,0	66,4
SRÜ	8,8	12,3	11,6	15,7	21,3	24,2	-6,8	-9,0	-12,6
ülejäanud riigid	84,4	93,8	151,8	25,1	59,0	64,7	59,3	34,8	87,1

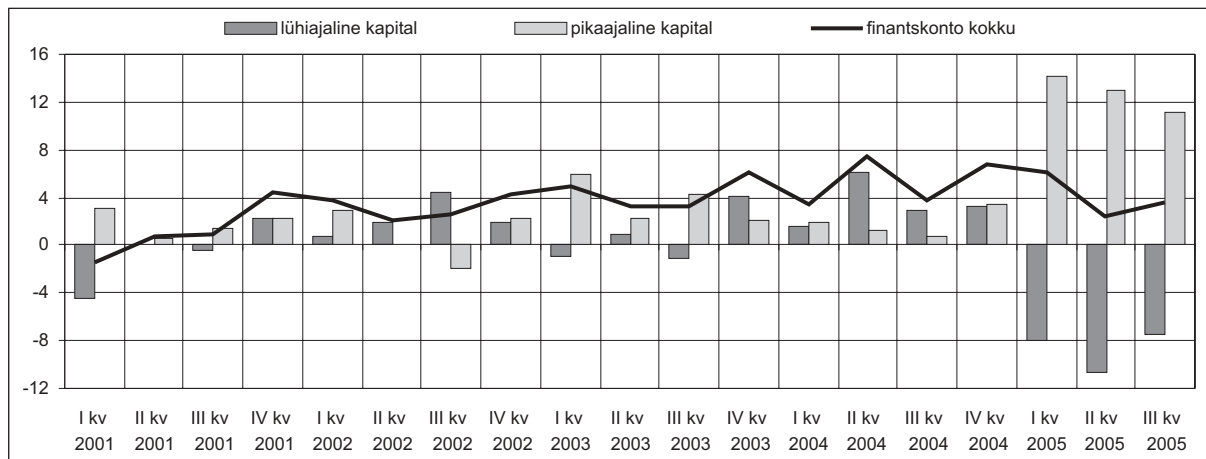
FINANTSKONTO

Finantskonto⁵ ülejääk 2005. aasta III kvartalis oli 3,6 mld krooni. Väliskapitali sissevool toimus otse- ja muude investeringutena. Finantskonto struktuurist annavad liikide ja tähtaegade järgi ülevaate joonised 10 ja 11.

Joonis 10. Muutused välisinvesteeringukapitali voogude struktuuris (mld kr)

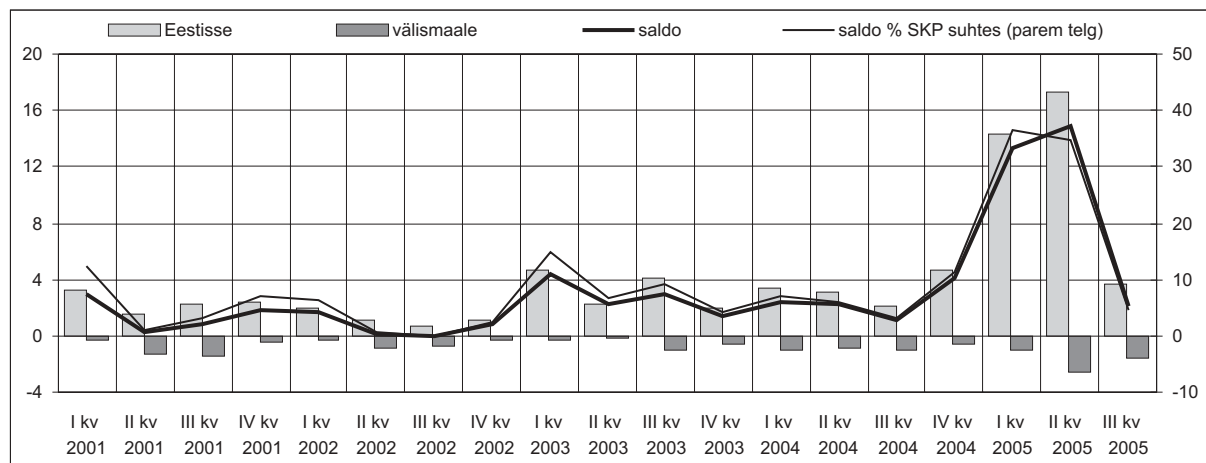
⁵ Reservvarata.

Joonis 11. Finantskonto tähtajaline struktuur (mld kr)

Otseinvesteeringud

Otseinvesteeringute saldo kujunes 2005. aasta III kvartalis 2 mld krooni ulatuses positiivseks, moodustades 57% finantskonto ülejäägist. Mitteresidendid investeerisid Eestisse 3,7 mld krooni ja Eesti otseinvesteeringud välismaal kasvasid 1,6 mld krooni võrra (vt joonis 12).

Joonis 12. Otseinvesteeringud (mld kr)

2005. aasta esimese poole erakordselt kõrge otseinvesteeringute tasemega (Hansapanga aktsiate ülesostmine) võrreldes jäi III kvartali maht suhteliselt tagasihoidlikuks. 76% otseinvesteeringute juurdekasvust toimus reinvesteeringute tuluna (2,8 mld krooni). Suurimad kasumid teeniti finantsvahenduses ja töötlevas tööstuses. Aktsia- ja osakapitali investeeringud hõlmasid vaid 6% otseinvesteeringutest. Muud kohustused välismaiste otseinvesteeringute ees kasvasid 1,3 mld krooni võrra, millest suurema osa moodustasid pikaajalised laenud. Pika- ja lühiajalist laenu saadi otseinvesteeringutelt kokku enam kui 3,4 mld krooni eest ja nende tagasimaksete kogusumma oli 2,3 mld krooni (vt tabelid 24 ja 25).

Suurimate investorite hulka kuulusid Soome (58%), Rootsi (25%), Venemaa (23%) ja Saksamaa (15%). Euroopa liikmesriikide osatähtsus oli 85%; SRÜ riikide investorid investeerisid 0,8 mld krooni (vt tabel 26 ja joonis 13). Neljandik otseinvesteeringute sissevoolust investeeriti finantsvahendusse; hulgi- ja jaekaubanduse ning veunduse, laonduse ja side valdkonnas suurenesid otseinvesteeringud enam kui viiendiku võrra (vt joonis 14).

Tabel 24. Eestisse tehtud otseinvesteeringute struktuur

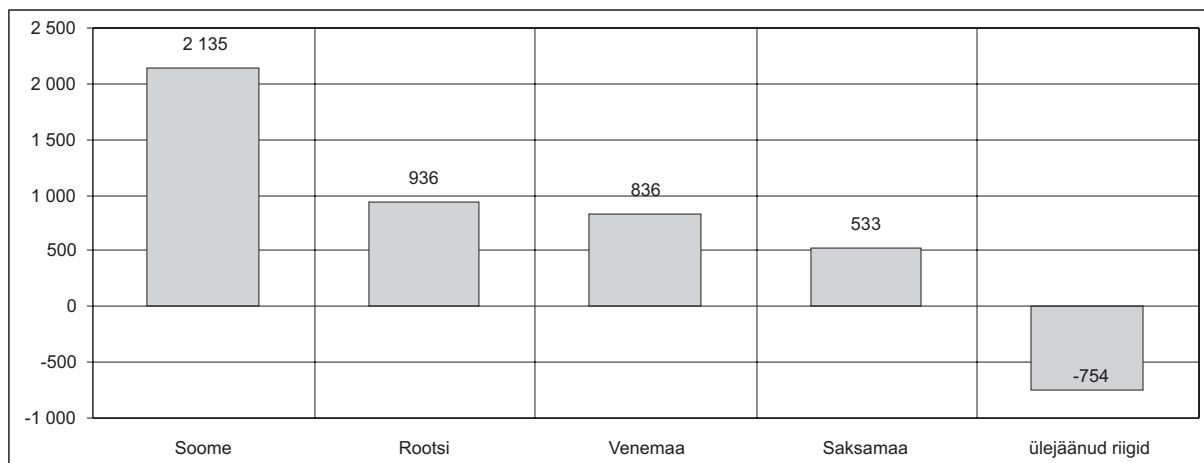
	Aksia(osa)kapital		Reinvesteeritud tulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud Eestisse kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)		
I kv 2001	1 586,0	48,6	1 131,4	34,6	-489,2	-15,0	1 037,8	31,8	3 266,0	100,0
II kv 2001	393,6	24,8	-222,3	-14,0	-82,8	-5,2	1 498,8	94,4	1 587,3	100,0
III kv 2001	362,4	16,2	1 253,3	56,2	-40,3	-1,8	656,6	29,4	2 232,0	100,0
IV kv 2001	1 299,2	55,4	1 716,5	73,2	-338,4	-14,4	-333,0	-14,2	2 344,3	100,0
2001 kokku	3 641,2	38,6	3 878,9	41,1	-950,7	-10,1	2 860,2	30,3	9 429,6	100,0
I kv 2002	554,7	27,3	1 087,8	53,5	-269,8	-13,3	661,7	32,5	2 034,4	100,0
II kv 2002	388,9	36,7	180,8	17,1	-14,3	-1,4	503,7	47,6	1 059,1	100,0
III kv 2002	49,3	7,5	439,0	67,0	-195,1	-29,8	362,3	55,3	655,5	100,0
IV kv 2002	-171,9	-16,4	1 662,7	158,2	-293,4	-27,9	-146,2	-13,9	1 051,2	100,0
2002 kokku	821,0	17,1	3 370,3	70,2	-772,6	-16,1	1 381,5	28,8	4 800,2	100,0
I kv 2003	2 320,8	49,7	1 299,8	27,8	-207,0	-4,4	1 259,1	26,9	4 672,7	100,0
II kv 2003	596,5	27,2	429,9	19,6	-167,7	-7,6	1 333,8	60,8	2 192,6	100,0
III kv 2003	1 799,7	44,4	2 474,1	61,1	-569,9	-14,1	346,4	8,6	4 050,3	100,0
IV kv 2003	612,9	31,4	2 203,5	113,0	-389,5	-20,0	-476,7	-24,4	1 950,3	100,0
2003 kokku	5 329,9	41,4	6 407,3	49,8	-1 334,1	-10,4	2 462,7	19,1	12 865,9	100,0
I kv 2004	1 075,1	32,1	2 014,7	60,1	-682,1	-20,3	944,8	28,2	3 352,5	100,0
II kv 2004	1 669,3	54,9	900,5	29,6	-775,4	-25,5	1 245,9	41,0	3 040,3	100,0
III kv 2004	695,7	33,8	2 310,2	112,3	-729,9	-35,5	-219,0	-10,6	2 057,0	100,0
IV kv 2004	1 198,5	25,7	3 739,8	80,2	733,4	15,7	-1 010,2	-21,7	4 661,6	100,0
2004 kokku	4 638,6	35,4	8 965,1	68,4	-1 454,0	-11,1	961,6	7,3	13 111,3	100,0
I kv 2005	12 523,1	87,7	2 474,9	17,3	-946,2	-6,6	219,7	1,5	14 271,5	100,0
II kv 2005	15 467,9	89,1	1 173,9	6,8	-449,6	-2,6	1 168,0	6,7	17 360,3	100,0
III kv 2005	212,5	5,8	2 784,5	75,6	-597,7	-16,2	1 285,8	34,9	3 685,1	100,0

Tabel 25. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise otseinvesteeriija suhtes (mln kr)

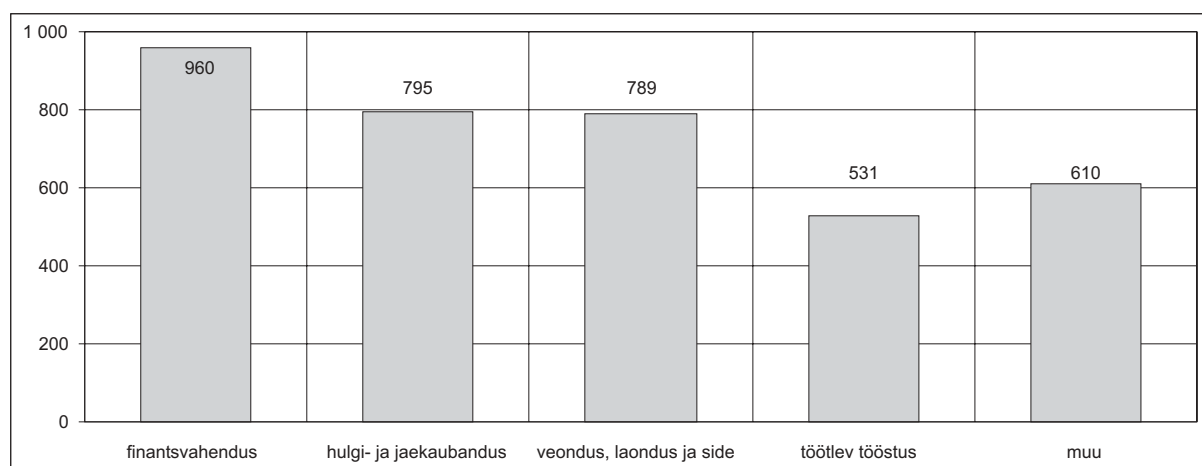
	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajalised		Lühiajalised		Pikaajalised		Lühiajalised	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2003	68,8	69,9	98,3	79,7	816,3	418,8	858,2	444,3
II kv 2003	97,0	75,1	321,8	195,9	1 044,2	509,4	1 354,0	1 336,8
III kv 2003	84,5	48,1	258,0	50,1	1 943,9	501,4	400,5	1 420,5
IV kv 2003	158,1	53,2	332,6	173,0	1 351,2	1 237,5	408,1	525,3
2003 kokku	408,4	246,3	1 010,7	498,7	5 155,6	2 667,1	3 020,8	3 726,9
I kv 2004	120,6	76,7	480,1	148,1	842,8	718,4	636,0	320,6
II kv 2004	189,2	105,7	528,8	220,4	1160	1004,9	670,3	289,3
III kv 2004	72,8	37,4	342,2	293,3	1285,2	1401,2	949,5	723,9
IV kv 2004	110,1	151,3	422,9	200,3	1 313,5	1 757,7	835,9	863,4
2004 kokku	492,7	371,1	1 774,0	862,1	4 601,5	4 882,2	3 091,7	2 197,2
I kv 2005	315,7	162,8	431,5	213,4	1 619,2	2 109,9	1 395,5	937,4
II kv 2005	213,3	115,9	373,2	306,4	1 173,9	1 106,2	1 294,0	1 089,4
III kv 2005	340,7	81,0	594,2	339,4	2 085,7	1 162,7	1 354,1	1 187,4

Tabel 26. Otseinvesteeringud Eestisse riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	II kv 2005	III kv 2005	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2005 / II kv 2005
EL-25	16 395,0	3 136,3	94,4	85,1	-80,9
EL-15	16 597,3	3 136,0	95,6	85,1	-81,1
SRÜ	479,8	814,5	2,8	22,1	69,8
Ülejäänud riigid	485,5	-265,7	2,8	-7,2	-154,7
Kokku	17 360,3	3 685,1	100,0	100,0	-78,8

Joonis 13. Eestisse tehtud otseinvesteeringud riigiti 2005. aasta III kvartalis (mln kr)

Joonis 14. Eestisse tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2005. aasta III kvartalis (mln kr)

Otseinvesteeringud välismaale vähenesid eelmise perioodiga võrreldes ligi miljardi krooni võrra, kuid ületasid eelmise aasta sama perioodi väljavoolu. Peamiseks kasvuallikaks oli erakordselt suur reinvesteeringutulu maht (1,3 mld krooni), moodustades 80% otseinvesteeringutest. Neljandiku ulatuses kasvasid aktsia- ja osakapitali investeeringud välismaistes tütar- ja sidusettevõtjates. Lühijärgeliste laenuvõtete vood olid tasakaalus, tekitades enam kui miljardi krooni väärtuses ülepiirilisi rahavoogusid (vt tabelid 27 ja 28).

40% välismaale tehtud otseinvesteeringutest läks seekord Küprosele, järgnesid Läti (24%), Leedu (15%) ja Venemaa (8%). 85% väljavoolust paigutati Euroopa Liidu liikmesriikidesse, millest viimati liitunud majandusse läks 1,4 mld krooni (vt tabel 29 ja joonis 15). Enim kasvasid veonduse, laonduse ja side valdkonna investeeringud (42%), millele järgnesid finantsvahendus (29%), hulgi- ja jaekaubandus (14%) ning ehitus (9%; vt joonis 16).

Tabel 27. Välismaale tehtud otseinvesteeringute struktuur

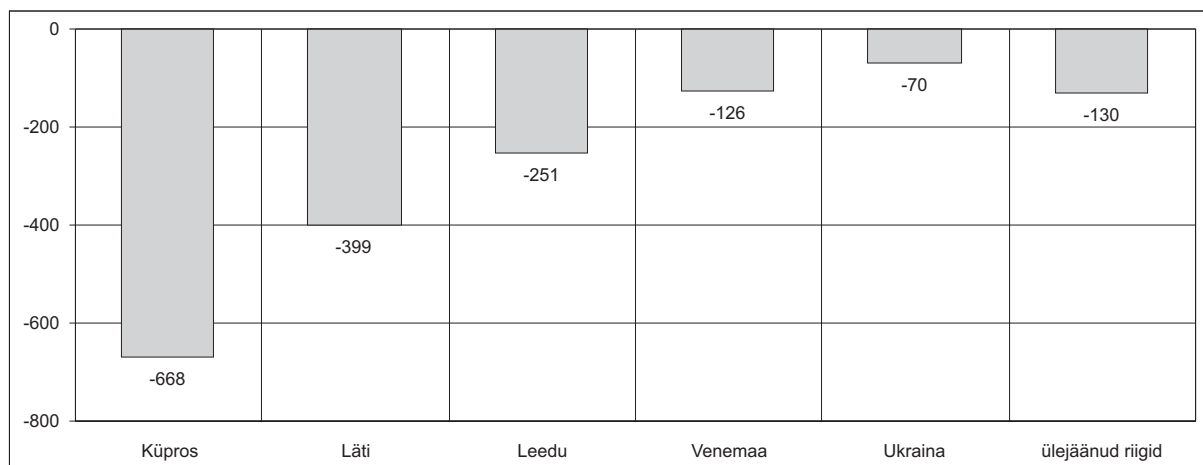
	Aksia(osa)kapital		Reinvesteeritud tulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud välismaale kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)		
I kv 2001	-80,8	27,5	-5,1	1,7	-214,4	72,9	6,0	-2,0	-294,3	100,0
II kv 2001	-1 036,7	78,1	52,5	-4,0	-388,0	29,2	44,9	-3,4	-1 327,3	100,0
III kv 2001	-728,3	51,2	-166,4	11,7	-393,6	27,7	-134,5	9,5	-1 422,8	100,0
IV kv 2001	-51,3	10,6	-186,2	38,5	-246,8	51,0	0,4	-0,1	-483,9	100,0
2001 kokku	-1 897,1	53,8	-305,2	8,7	-1 242,8	35,2	-83,2	2,4	-3 528,3	100,0
I kv 2002	-83,4	26,1	-82,7	25,9	-141,3	44,3	-11,9	3,7	-319,3	100,0
II kv 2002	-283,5	31,8	-50,6	5,7	-591,2	66,4	34,3	-3,8	-891,0	100,0
III kv 2002	-79,5	11,6	-384,8	56,1	-308,9	45,0	86,9	-12,7	-686,3	100,0
IV kv 2002	-457,5	156,8	-147,4	50,5	314,2	-107,7	-1,1	0,4	-291,8	100,0
2002 kokku	-903,9	41,3	-665,5	30,4	-727,2	33,2	108,2	-4,9	-2 188,4	100,0
I kv 2003	-80,7	29,4	-72,0	26,2	-193,2	70,4	71,6	-26,1	-274,3	100,0
II kv 2003	111,9	-51,2	-134,2	61,4	-321,8	147,3	125,7	-57,6	-218,4	100,0
III kv 2003	-282,9	26,3	-528,1	49,1	-228,7	21,3	-35,0	3,3	-1 074,7	100,0
IV kv 2003	-808,3	138,9	-7,1	1,2	97,9	-16,8	135,7	-23,3	-581,9	100,0
2003 kokku	-1 060,0	49,3	-741,4	34,5	-645,8	30,0	297,9	-13,9	-2 149,2	100,0
I kv 2004	-102,8	10,2	-67,0	6,6	-804,0	79,8	-34,1	3,4	-1 007,9	100,0
II kv 2004	-1 458,4	174,8	526,5	-63,1	112,6	-13,5	-15,3	1,8	-834,5	100,0
III kv 2004	-508,9	51,5	-927,3	93,8	92,3	-9,3	354,9	-35,9	-988,9	100,0
IV kv 2004	-105,2	18,9	-451,9	81,1	165,0	-29,6	-165,2	29,6	-557,3	100,0
2004 kokku	-2 175,2	64,2	-919,6	27,1	-434,2	12,8	140,3	-4,1	-3 388,6	100,0
I kv 2005	-408,5	41,0	-362,0	36,3	-190,4	19,1	-36,6	3,7	-997,4	100,0
II kv 2005	-2 570,5	101,8	350,8	-13,9	-425,4	16,9	120,9	-4,8	-2 524,3	100,0
III kv 2005	-442,5	26,9	-1 309,1	79,6	-25,5	1,6	133,4	-8,1	-1 643,7	100,0

Tabel 28. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise tütar(sidus)ettevõtja suhtes (mln kr)

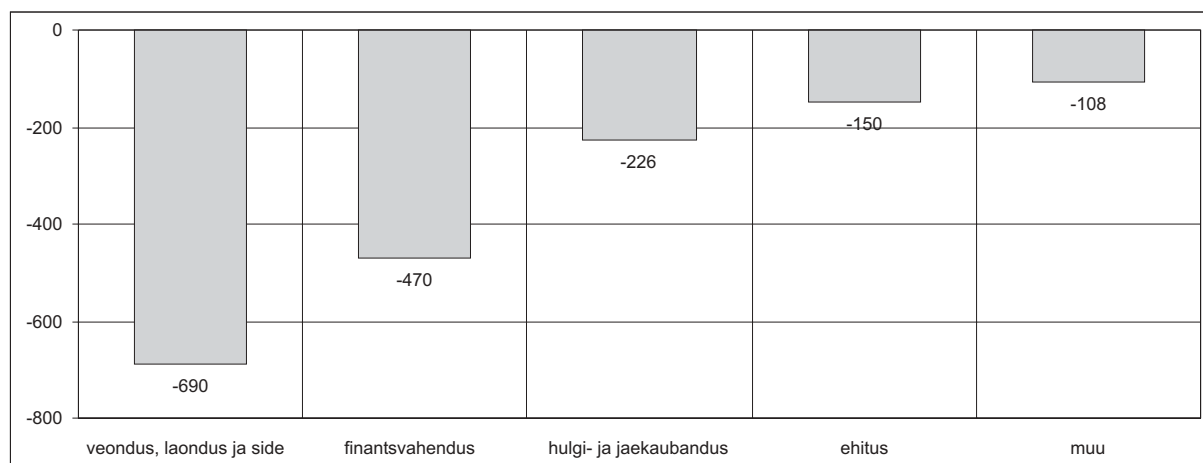
	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajalised		Lühiajalised		Pikaajalised		Lühiajalised	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2003	244,9	62,1	54,7	107,5	1,3	1,2	8,4	5,8
II kv 2003	233,3	73,8	131,7	78,4	1,5	0	38,4	22,1
III kv 2003	220,0	102,1	103,3	229,1	0,5	4,6	0,2	49,1
IV kv 2003	408,9	478,6	182,4	88,8	0,8	5,8	37,3	21,7
2003 kokku	1 107,1	716,6	472,1	503,8	4,1	11,6	84,3	98,7
I kv 2004	171,2	180,1	86,2	59,9	0,3	3,3	7,3	12,2
II kv 2004	212,9	575,3	444,8	37,8	7,8	25,2	15,8	17,5
III kv 2004	134,5	193,2	122,1	91	3,5	0,9	1,6	6,3
IV kv 2004	416,3	283,9	299,2	180,2	6,3	31,9	3,2	1,2
2004 kokku	934,9	1 232,5	952,3	368,9	17,9	61,3	27,9	37,2
I kv 2005	239,7	303,9	220,2	82,3	30,5	4,7	1,4	0,9
II kv 2005	378,6	224,3	649,7	312,3	29,7	2,5	2,2	7,9
III kv 2005	579,2	688,5	515,8	413,1	44,3	13,2	32,8	0,5

Tabel 29. Otseinvesteeringud välismaale riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	II kv 2005	III kv 2005	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2005 / II kv 2005
EL-25	-761,8	-1 397,0	30,2	85,0	83,4
EL-15	-74,5	-44,8	3,0	2,7	-39,9
SRÜ	-1 744,6	-211,9	69,1	12,9	-87,9
Ülejäänud riigid	-18,9	-34,8	0,7	2,1	84,1
Kokku	-2 525,3	-1 643,7	100,0	100,0	-34,9

Joonis 15. Välismaale tehtud otseinvesteeringud riigiti 2005. aasta III kvartalis (mln kr)

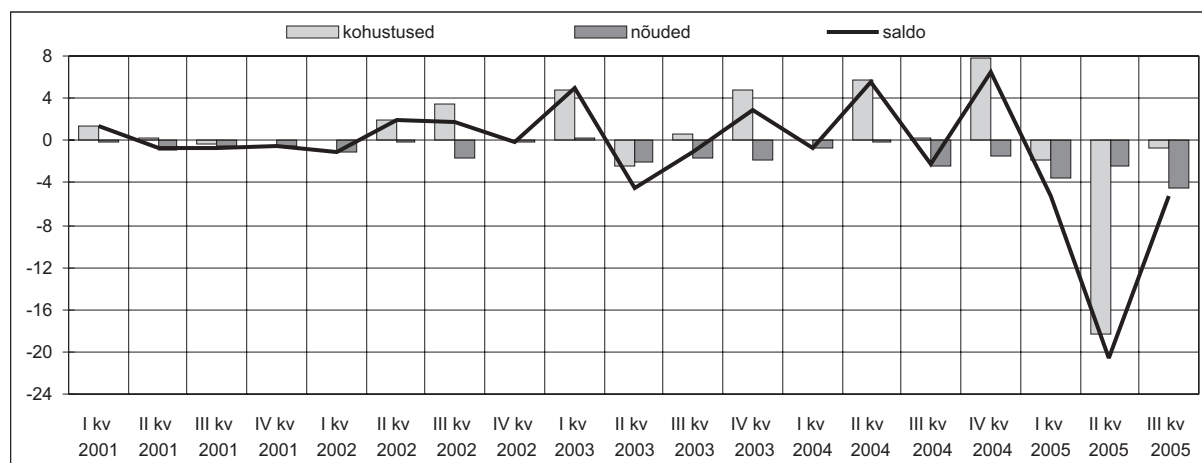
Joonis 16. Välismaale tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2005. aasta III kvartalis (mln kr)

Portfelliinvesteeringud

Portfelliinvesteeringute netoväljavool oli 2005. aasta III kvartalis 5,3 mld krooni, mis oli tingitud peamiselt residentide suuremahulistest investeeringutest mitteresidentide emiteeritud võlaväärt-paberitesse (vt joonis 17 ja tabel 30).

Portfelliinvesteeringute kohustused vähenesid vaadeldaval perioodil ligikaudu 0,8 mld krooni võrra (vt tabel 31). Residentid vähendasid oma võlaväärt-paberite kohustusi mitteresidentide ees ja sellest tingitud kapitali väljavool ulatus 1,6 mld kroonini. Samas investeerisid mitteresidentid Eesti omandiväärt-paberitesse 0,8 mld krooni ulatuses. Riigiti vähenesid portfelliinvesteeringute kohustused enim ELi riikide ja USA ees (vt joonis 18 ja tabel 32).

Portfelliinvesteeringute nõuded kasvasid 2005. aasta III kvartalis 4,5 mld krooni võrra (vt tabel 33). Nõuete kasv tulenes peamiselt residentide investeeringutest välismaistesse võlaväärt-paberitesse kogusummas 3 mld krooni. Aktiivselt investeeriti ka mitteresidentide emiteeritud omandiväärt-paberitesse ning sellest tulenev kapitali väljavool ulatus 1,5 mld kroonini. Riikide lõikes investeerisid eestlased peamiselt Saksamaale, Ühendkuningriiki ja Belgiasse (vt joonis 19).

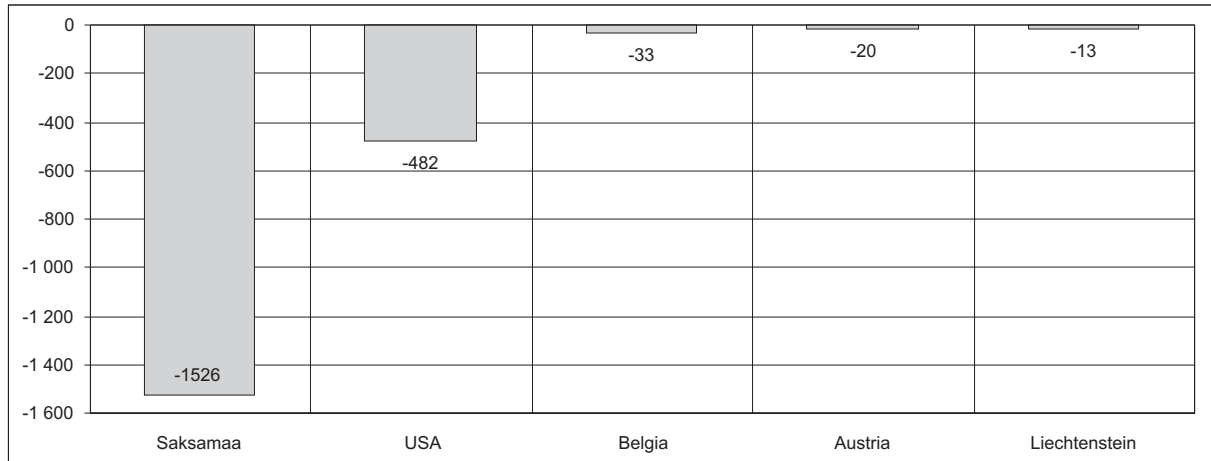
Joonis 17. Portfelliinvesteeringud (mld kr)

Tabel 30. Portfelliinvesteeringud väärtpaberi liigi ja majandussektori järgi (mln kr)

	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005
Omandiväärtpaberid	-544,6	-1 195,0	-1 469,1	707,1	-10 127,2	764,9	162,5	-11 322,2	-704,2
keskpank		-3,4						-3,4	0,0
valitsemissektor	-15,8	-5,3	-0,4				-15,8	-5,3	-0,4
krediiasutused	14,8	-3,3	-65,2	78,8	-11 675,4	-38,4	93,6	-11 678,7	-103,6
muud sektorid	-543,6	-1 183,0	-1 403,5	628,3	1 548,2	803,3	84,7	365,2	-600,2
Võlaväärtpaberid	-1 874,4	-1 228,0	-2 994,5	-516,9	-8 098,3	-1 564,4	-2 391,3	-9 326,3	-4 558,9
keskpank									0,0
valitsemissektor	-1 560,4	74,6	-2 071,4	22,7	4,7	7,9	-1 537,7	79,3	-2 063,5
krediiasutused	-67,3	-254,3	-99,9	-585,9	-8 480,7	-2 000,9	-653,2	-8 735,0	-2 100,8
muud sektorid	-246,7	-1 048,3	-823,2	46,3	377,7	428,6	-200,4	-670,6	-394,6
Kokku	-2 419,0	-2 423,0	-4 463,6	190,2	-18 225,5	-799,5	-2 228,8	-20 648,5	-5 263,1

Tabel 31. Portfelliinvesteeringute kohustuste struktuur

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2001	-1,9	-0,1	1 387,7	100,1	1 385,8	100,0
II kv 2001	502,6	314,5	-342,8	-214,5	159,8	100,0
III kv 2001	-143,7	57,9	-104,5	42,1	-248,2	100,0
IV kv 2001	211,4	205,0	-108,3	-105,0	103,1	100,0
2001 kokku	568,4	40,6	832,1	59,4	1 400,5	100,0
I kv 2002	299,2	1 341,7	-276,9	-1 241,7	22,3	100,0
II kv 2002	517,0	25,4	1 517,7	74,6	2 034,7	100,0
III kv 2002	-103,6	-3,0	3 530,1	103,0	3 426,5	100,0
IV kv 2002	199,6	255,6	-121,5	-155,6	78,1	100,0
2002 kokku	912,2	16,4	4 649,4	83,6	5 561,6	100,0
I kv 2003	83,9	1,7	4 731,2	98,3	4 815,1	100,0
II kv 2003	733,8	-31,3	-3 075,6	131,3	-2 341,8	100,0
III kv 2003	563,1	92,1	48,3	7,9	611,4	100,0
IV kv 2003	146,1	3,1	4 552,5	96,9	4 698,6	100,0
2003 kokku	1 526,9	19,6	6 256,4	80,4	7 783,3	100,0
I kv 2004	147,3	218,9	-80,0	-118,9	67,3	100,0
II kv 2004	459,6	7,9	5 352,2	92,1	5 811,8	100,0
III kv 2004	707,1	371,8	-516,9	-271,8	190,2	100,0
IV kv 2004	891,3	11,4	6 921,4	88,6	7 812,7	100,0
2004 kokku	2 205,3	15,9	11 676,7	84,1	13 882,0	100,0
I kv 2005	-9 703,8	530,0	7 873,0	-430,0	-1 830,8	100,0
II kv 2005	-10 127,2	55,6	-8 098,4	44,4	-18 225,6	100,0
III kv 2005	764,9	-95,7	-1 564,4	195,7	-799,5	100,0

Joonis 18. Portfelliinvesteeringute kohustuste vähenemine riigiti 2005. aasta III kvartalis (mln kr)

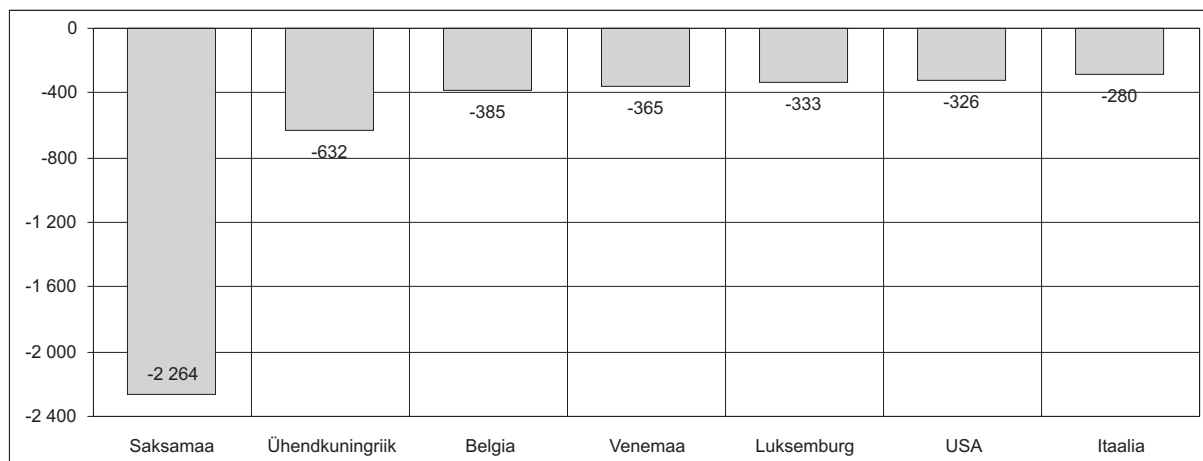
Tabel 32. Portfelliinvesteeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2005. aasta III kvartalis

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-25	-3 697,6	-349,7	82,8	43,7
EL-15	-3 374,6	-638,2	75,6	79,8
SRÜ	-372,1	3,3	8,3	-0,4
Ülejäänud riigid	-393,9	-453,0	8,8	56,7
Kokku	-4 463,6	-799,4	100,0	100,0

Tabel 33. Portfelliinvesteeringute nõuete struktuur

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2001	431,4	-691,3	-493,8	791,3	-62,4	100,0
II kv 2001	-5,9	0,6	-902,2	99,4	-908,1	100,0
III kv 2001	-30,9	5,7	-511,8	94,3	-542,7	100,0
IV kv 2001	-158,1	26,9	-428,9	73,1	-587,0	100,0
2001 kokku	236,5	-11,3	-2 336,7	111,3	-2 100,2	100,0
I kv 2002	-5,4	0,5	-1 155,4	99,5	-1 160,8	100,0
II kv 2002	74,5	-84,6	-162,6	184,6	-88,1	100,0
III kv 2002	-52,4	3,0	-1 678,8	97,0	-1 731,2	100,0
IV kv 2002	-7,6	3,7	-195,2	96,3	-202,8	100,0
2002 kokku	9,1	-0,3	-3 192,0	100,3	-3 182,9	100,0
I kv 2003	-124,5	-65,6	314,2	165,6	189,7	100,0
II kv 2003	-263,4	12,7	-1 811,4	87,3	-2 074,8	100,0
III kv 2003	-199,0	12,3	-1 424,9	87,7	-1 623,9	100,0
IV kv 2003	-442,0	24,0	-1 400,6	76,0	-1 842,6	100,0
2003 kokku	-1 028,9	19,2	-4 322,7	80,8	-5 351,6	100,0
I kv 2004	-441,7	57,5	-326,2	42,5	-767,9	100,0
II kv 2004	-565,5	307,7	381,7	-207,7	-183,8	100,0
III kv 2004	-544,6	22,5	-1 874,3	77,5	-2 418,9	100,0
IV kv 2004	-1 341,8	97,1	-39,4	2,9	-1 381,2	100,0
2004 kokku	-2 893,6	60,9	-1 858,2	39,1	-4 751,8	100,0
I kv 2005	-1 237,6	35,3	-2 269,7	64,7	-3 507,3	100,0
II kv 2005	-1 194,9	49,3	-1 227,9	50,7	-2 422,8	100,0
III kv 2005	-1 469,2	32,9	-2 994,5	67,1	-4 463,7	100,0

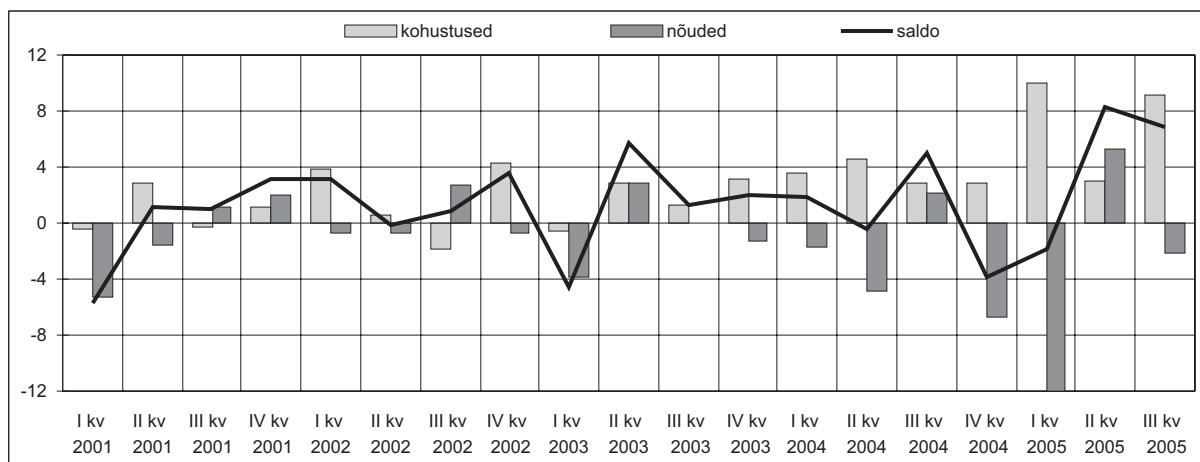

Joonis 19. Portfelliinvesteeringute nõuete kasv riigiti 2005. aasta III kvartalis (mln kr)

Muud investeeringud

Muude investeeringute netosissevool ulatus 2005. aasta III kvartalis 6,9 mld kroonini, seejuures kasvasid muude investeeringute nõuded 2,2 ja kohustused 9,1 mld krooni (vt joonis 20 ja tabel 34).

Joonis 20. Muud investeeringud (mld kr)

Tabel 34. Muud investeeringud tähtaja järgi (mln kr)

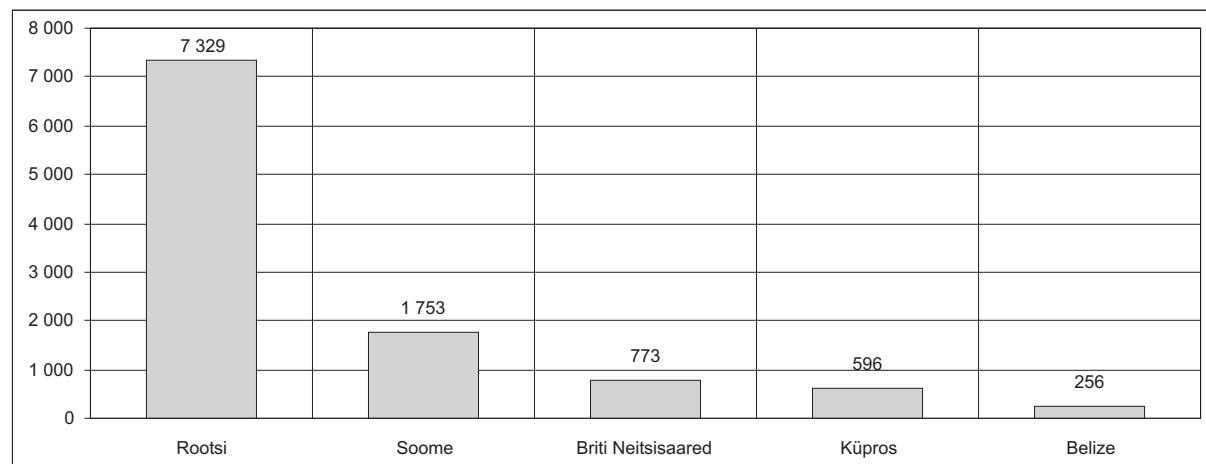
	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005
Pikaajaline kapital	250,0	-3 678,6	3 063,2	-514,2	1 889,9	5 961,4	-264,2	-1 788,7	9 024,6
keskpank	0,2	-0,4					0,2	-0,4	0,0
valitsemissektor		-4,4	-40,6	-46,7	427,8	-15,0	-46,7	423,4	-55,6
krediiasutused	-92,1	-1 555,2	4 282,6	207,0	-87,8	5 818,2	114,9	-1 643,0	10 100,8
muud sektorid	341,9	-2 118,6	-1 178,8	-674,5	1 549,9	158,2	-332,6	-568,7	-1 020,6
Lühiajaline kapital	1 913,0	8 955,7	-5 265,8	3 310,2	1 085,0	3 130,7	5 223,2	10 040,7	-2 135,1
keskpank				15,6	-439,6	69,9	15,6	-439,6	69,9
valitsemissektor	400,2	41,2	-9,6				400,2	41,2	-9,6
krediiasutused	2 031,9	9 069,9	-2 803,5	2 925,2	236,5	2 554,5	4 957,1	9 306,4	-249,0
muud sektorid	-519,1	-155,4	-2 452,7	369,4	1 288,1	506,3	-149,7	1 132,7	-1 946,4
Kokku	2 163,0	5 277,1	-2 202,6	2 796,0	2 974,9	9 092,1	4 959,0	8 252,0	6 889,5

Muude investeeringute kohustused kasvasid perioodi jooksul 9,1 mld krooni võrra (vt tabel 35). Enim mõjutasid kohustuste kasvu residentide poolt mitteresidentidelt võetud laenud kogusummas 14,3 mld krooni. Kapitali väljavool oli peamiselt tingitud mitteresidentide hoiuste vähenemisest Eesti krediidiasutustes (5,8 mld krooni). Riigiti kasvasid muude investeeringute kohustused peamiselt Rootsi, Soome ja erinevate madala maksumääraga piirkondade ees (vt joonis 21 ja tabel 36).

Muude investeeringute nõuded kasvasid kvartali jooksul 2,2 mld krooni võrra (vt tabel 37). Hoiuste ja kaubanduskrediidi nõuded suurenesid vastavalt 2,2 ja 1,5 mld krooni. Samas vähenesid laenude ja muu kapitali nõuded kogusummas 1,5 mld krooni. Riigiti suurenesid muude investeeringute nõuded peamiselt Leedu, Venemaa ja Rootsi suhtes (vt joonis 22). Laenukapitali nõuete ja kohustuste muutustest annab täpsema ülevaate tabel 38.

Tabel 35. Muude investeeringute kohustuste struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoiused		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
I kv 2001	-480,2	-1 655,6	536,0	-134,3	-315,9	79,2	-139,0	34,8	-399,1	100,0
II kv 2001	789,9	-614,2	367,1	13,1	1 098,6	39,2	544,5	19,4	2 800,1	100,0
III kv 2001	-217,4	-69,4	750,0	-320,9	-752,1	321,8	-14,2	6,1	-233,7	100,0
IV kv 2001	10,6	26,4	917,3	81,8	50,8	4,5	142,2	12,7	1 120,9	100,0
2001 kokku	102,9	3,1	2 570,4	78,2	81,4	2,5	533,5	16,2	3 288,2	100,0
I kv 2002	160,2	4,2	2 313,4	60,6	1 340,0	35,1	3,0	0,1	3 816,6	100,0
II kv 2002	877,2	155,9	-1 821,3	-323,6	775,3	137,8	731,6	130,0	562,8	100,0
III kv 2002	1 049,1	-54,9	-1 911,0	100,0	-760,9	39,8	-287,7	15,1	-1 910,5	100,0
IV kv 2002	-1 305,4	-30,6	3 382,2	79,3	2 409,1	56,5	-221,5	-5,2	4 264,4	100,0
2002 kokku	781,1	11,6	1 963,3	29,2	3 763,5	55,9	225,4	3,3	6 733,3	100,0
I kv 2003	44,5	-7,2	199,7	-32,1	-305,6	49,1	-560,9	90,1	-622,3	100,0
II kv 2003	502,9	17,5	1 165,4	40,6	1 139,1	39,7	63,7	2,2	2 871,1	100,0
III kv 2003	-684,1	-53,4	1 150,6	89,8	1 300,6	101,5	-485,9	-37,9	1 281,2	100,0
IV kv 2003	21,0	0,7	705,2	22,0	2 453,8	76,6	22,8	0,7	3 202,8	100,0
2003 kokku	-115,7	-1,7	3 220,9	47,8	4 587,9	68,1	-960,3	-14,3	6 732,8	100,0
I kv 2004	-41,7	-1,2	1 650,1	46,4	1 833,4	51,5	116,7	3,3	3 558,5	100,0
II kv 2004	1 108,1	24,5	34,9	0,8	3 418,3	75,7	-44,9	-1,0	4 516,4	100,0
III kv 2004	-159,1	-5,7	1 315,0	47,0	1 305,0	46,7	335,1	12,0	2 796,0	100,0
IV kv 2004	-282,1	-9,9	1 564,7	55,0	2 248,0	79,0	-685,1	-24,1	2 845,5	100,0
2004 kokku	625,2	4,6	4 564,7	33,3	8 804,7	64,2	-278,2	-2,0	13 716,4	100,0
I kv 2005	641,1	6,4	5 167,2	51,4	1 326,0	13,2	2 913,3	29,0	10 047,6	100,0
II kv 2005	1 105,4	37,2	1 520,5	51,1	2 694,0	90,6	-2 345,0	-78,8	2 974,9	100,0
III kv 2005	689,9	7,6	14 321,5	157,5	-5 790,8	-63,7	-128,5	-1,4	9 092,1	100,0

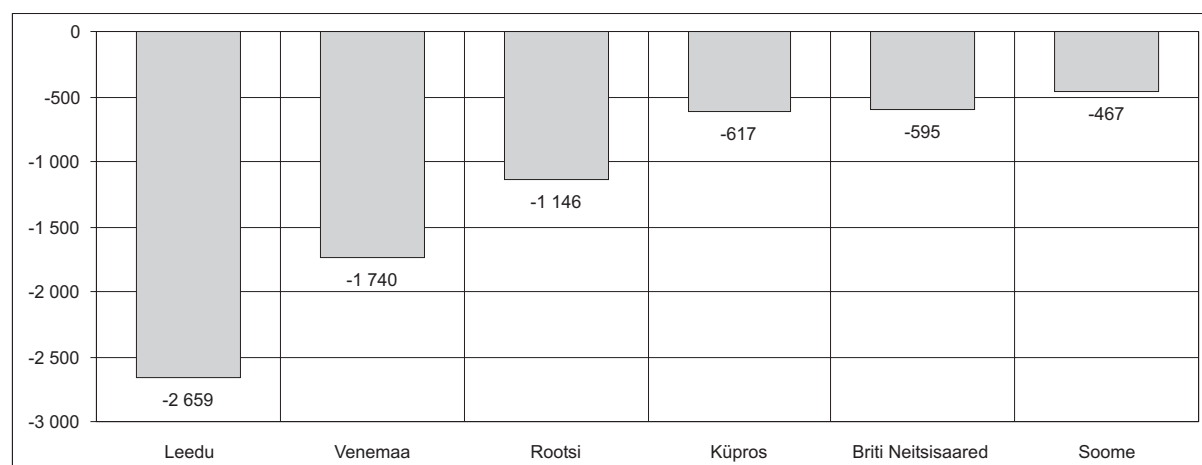
Joonis 21. Muude investeeringute kohustuste kasv riigiti 2005. aasta III kvartalis (mln kr)

Tabel 36. Muude investeeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2005. aasta III kvartalis

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-25	67,4	8 259,4	-3,1	90,8
EL-15	-1 699,3	7 824,5	77,1	86,1
SRÜ	-1 863,2	30,8	84,6	0,3
Ülejäänud riigid	-406,8	801,8	18,5	8,8
Kokku	-2 202,6	9 092,0	100,0	100,0

Tabel 37. Muude investeeringute nõuete struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoiused		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
I kv 2001	-301,4	-1 655,6	-1 655,6	31,4	-3 156,4	59,9	-157,9	3,0	-5 271,3	100,0
II kv 2001	-777,1	-614,2	-580,3	36,3	-128,0	8,0	-114,8	7,2	-1 600,2	100,0
III kv 2001	342,2	-69,4	-69,4	-5,8	802,0	66,9	123,8	10,3	1 198,6	100,0
IV kv 2001	151,5	26,4	26,4	1,3	1 744,4	89,2	33,9	1,7	1 956,2	100,0
2001 kokku	-584,8	15,7	-2 278,9	61,3	-738,0	19,9	-115,0	3,1	-3 716,7	100,0
I kv 2002	-22,8	3,2	-1 081,9	153,4	392,2	-55,6	7,2	-1,0	-705,3	100,0
II kv 2002	-208,2	31,0	1 540,6	-229,1	-1 413,1	210,1	-591,8	88,0	-672,5	100,0
III kv 2002	-464,6	-16,7	-329,0	-11,8	3 121,2	112,3	452,1	16,3	2 779,7	100,0
IV kv 2002	1 743,2	-246,6	-1 454,2	205,7	-1 357,7	192,1	361,9	-51,2	-706,8	100,0
2002 kokku	1 047,6	150,7	-1 324,5	-190,5	742,6	106,8	229,4	33,0	695,1	100,0
I kv 2003	-901,1	23,1	-6 337,1	162,2	3 367,7	-86,2	-35,8	0,9	-3 906,3	100,0
II kv 2003	-765,5	-26,9	2 349,2	82,7	1 353,3	47,6	-96,5	-3,4	2 840,5	100,0
III kv 2003	-31,6	-224,1	1 962,6	13 919,1	-612,6	-4 344,7	-1 304,3	-9 250,4	14,1	100,0
IV kv 2003	670,0	-54,3	-1 495,1	121,3	-1 899,0	154,0	1 491,2	-121,0	-1 232,9	100,0
2003 kokku	-1 028,2	45,0	-3 520,4	154,1	2 209,4	-96,7	54,6	-2,4	-2 284,6	100,0
I kv 2004	-161,9	9,2	-1 010,0	57,3	-374,9	21,3	-217,0	12,3	-1 763,8	100,0
II kv 2004	-571,9	11,6	-2 436,1	49,5	-490,6	10,0	-1 419,8	28,9	-4 918,4	100,0
III kv 2004	-91,7	-4,2	-1 300,1	-60,1	2 533,9	117,1	1 020,9	47,2	2 163,0	100,0
IV kv 2004	-206,5	3,1	-3 709,4	55,8	-3 213,5	48,3	479,7	-7,2	-6 649,7	100,0
2004 kokku	-1 032,0	9,2	-8 455,6	75,7	-1 545,1	13,8	-136,2	1,2	-11 168,9	100,0
I kv 2005	-874,5	7,3	-2 859,0	23,9	-3 745,8	31,4	-4 466,0	37,4	-11 945,3	100,0
II kv 2005	-860,0	-16,3	-3 445,9	-65,3	5 568,6	105,5	4 014,4	76,1	5 277,1	100,0
III kv 2005	-1 510,4	68,6	1 377,8	-62,6	-2 199,7	99,9	129,7	-5,9	-2 202,6	100,0

Joonis 22. Muude investeeringute nõuete suurenemine riigiti 2005. aasta III kvartalis (mln kr)

Tabel 38. Laenukapitali nõuded ja kohustused (mln kr)

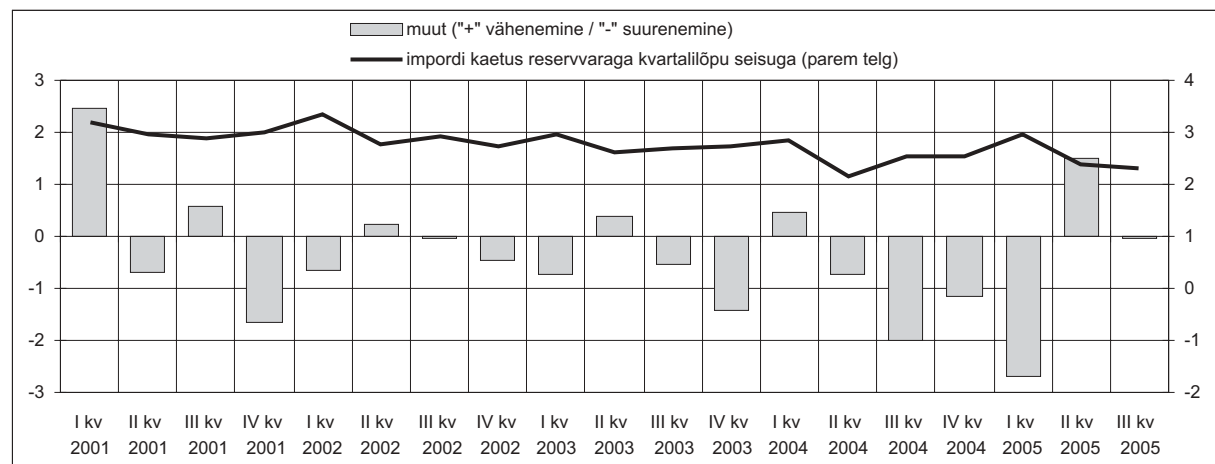
	Nõuded			Kohustused		
	Andmine	Tagastamine	Saldo	Saamine	Tagastamine	Saldo
I kv 2003	-11 076,1	4 739,0	-6 337,1	8 547,9	-8 348,2	199,7
II kv 2003	-8 846,0	11 195,2	2 349,2	6 449,4	-5 284,0	1 165,4
III kv 2003	-9 902,7	11 865,4	1 962,7	5 717,6	-4 566,9	1 150,7
IV kv 2003	-5 094,3	3 599,2	-1 495,1	9 297,6	-8 592,4	705,2
2003 kokku	-34 919,1	31 398,8	-3 520,3	30 012,5	-26 791,5	3 221,0
I kv 2004	-6 702,8	5 692,8	-1 010,0	9 105,6	-7 455,4	1 650,2
II kv 2004	-8 219,5	5 783,5	-2 436,0	10 135,7	-10 100,7	35,0
III kv 2004	-5 910,9	4 610,8	-1 300,1	9 606,2	-8 291,2	1 315,0
IV kv 2004	-8 949,4	5 240,0	-3 709,4	16 536,8	-14 972,1	1 564,7
2004 kokku	-29 782,6	21 327,1	-8 455,5	45 384,3	-40 819,4	4 564,9
I kv 2005	-13 039,7	10 180,7	-2 859,0	16 435,7	-11 268,5	5 167,2
II kv 2005	-6 871,6	3 425,7	-3 445,9	23 182,0	-21 661,5	1 520,5
III kv 2005	-19 169,9	20 547,7	1 377,8	41 617,9	-27 296,4	14 321,5

Reservvara

Maksebilansi reservvara suurenes 2005. aasta III kvartalis ligikaudu 44 mln krooni võrra (vt tabel 39). Impordi kaetusest reservvaraga annab ülevaate joonis 23.

Tabel 39. Reservvara muutuse struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)		
	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005	III kv 2004	II kv 2005	III kv 2005
Kuld	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sularaha ja hoiused	-978,6	3 141,5	1 473,8	48,5	210,4	-3 364,8
Väärtpaberid	-1 036,1	-1 635,0	-1 511,8	51,4	-109,5	3 451,6
omandiväärtpaberid				0,0	0,0	0,0
võlakirjad	-240,2	-412,9	-380,4	11,9	-27,7	868,5
rahaturuinstrumendid	-795,9	-1 222,1	-1 131,4	39,4	-81,8	2 583,1
Muud nõuded	-3,0	-13,2	-5,8	0,1	-0,9	13,2
Kokku	-2 017,7	1 493,3	-43,8	100,0	100,0	100,0

Joonis 23. Kulla- ja välisvaluutareservide muut (mld kr) ja impordi kaetus reservvaraga (kuudes)

EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMIS- POSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG

30. septembril 2005

2005. aasta III kvartali jooksul kasvasid Eestisse tehtud välisinvesteeringud 5% võrra ning ulatusid kvartali lõpus 289,7 mld kroonini (vt tabel 40). Neist 55% oli paigutatud finantsvahendusse, väiksemas mahus kinnisvarasse, rentimisse ja äritegevusse, töötlevasse tööstusse ning hulgi- ja jaekaubandusse (vt tabel 41). Valdavalt pärinesid investeeringud Rootsist (42%), Soomest (19%) ja Ühendkuningriigist (11%).

Eelmise kvartali lõpu seisuga võrreldes vähenes III kvartalis **Eestisse paigutatud välisinvesteeringute** struktuuris mõnevõrra otse- ja portfelliinvesteeringute osakaal ning tõusis muude investeeringute osakaal. III kvartali lõpuks moodustasid otseinvesteeringud kõigist investeeringutest 56,3% ehk 163 mld krooni (II kvartali lõpus 57,6%). Portfelliinvesteeringute osakaal oli 13,8% ning muude investeeringute oma 29,9%. **Eestisse tehtud välismaiste otseinvesteeringute** puhul olid eelistatumateks tegevusaladeks

Tabel 40. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln kr)

	30.06.2005	%	30.09.2005	%
VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)	118 142,7	100,0	127 849,7	100,0
Otseinvesteeringud välismaal	20 559,5	17,4	22 148,9	17,3
Aktsia(osa)kapital ja reinvesteeritud tulu	15 282,6	12,9	17 013,7	13,3
Muu otseinvesteeringukapital	5 276,9	4,5	5 135,2	4,0
Portfelliinvesteeringud	31 224,9	26,4	36 568,7	28,6
Omandiväärtpaberid	8 030,8	6,8	10 357,4	8,1
Võlaväärtpaberid	23 194,2	19,6	26 211,4	20,5
Võlakirjad	14 293,5	12,1	14 740,6	11,5
Rahaturuinstrumendid	8 900,7	7,5	11 470,8	9,0
Tuletisinstrumendid	351,0	0,3	368,1	0,3
Muud investeeringud	43 957,4	37,2	46 291,0	36,2
Kaubanduskrediit	8 544,1	7,2	10 211,1	8,0
Laenud	28 406,4	24,0	27 015,5	21,1
Pikaajalised	16 387,5	13,9	13 307,7	10,4
Lühiajalised	12 018,8	10,2	13 707,9	10,7
Sularaha ja hoiused	5 888,9	5,0	8 069,5	6,3
Muud nõuded	1 118,0	0,9	994,8	0,8
Reservvara	22 049,9	18,7	22 113,1	17,3
VÄLISKOHUSTUSED (VÄLISPASSIVA)	276 099,2	100,0	289 670,2	100,0
Otseinvesteeringud Eestis	158 947,8	57,6	162 959,9	56,3
Aktsia(osa)kapital ja reinvesteeritud tulu	143 347,6	51,9	146 831,3	50,7
Muu otseinvesteeringukapital	15 600,3	5,7	16 128,5	5,6
Portfelliinvesteeringud	39 660,0	14,4	40 008,5	13,8
Omandiväärtpaberid	10 607,1	3,8	12 492,6	4,3
Võlaväärtpaberid	29 052,8	10,5	27 515,9	9,5
Võlakirjad	27 015,6	9,8	26 665,0	9,2
Rahaturuinstrumendid	2 037,2	0,7	850,8	0,3
Tuletisinstrumendid	206,7	0,1	156,5	0,1
Muud investeeringud	77 284,7	28,0	86 545,4	29,9
Kaubanduskrediit	10 396,2	3,8	11 107,6	3,8
Laenud	36 028,6	13,0	50 490,6	17,4
Pikaajalised	30 065,5	10,9	36 122,8	12,5
Lühiajalised	5 963,2	2,2	14 367,8	5,0
Sularaha ja hoiused	29 272,3	10,6	23 481,5	8,1
Muud kohustused	1 587,6	0,6	1 465,7	0,5
NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-157 956,5		-162 180,5	
Pikaajaline	-137 595,1		-148 669,7	
Lühiajaline	-20 361,4		-13 510,8	

finantsvahendus (46% otseinvesteeringutest), kinnisvara, rentimine ja äritegevus (16%), töötlev tööstus (13%) ning hulgi- ja jaekaubandus (9%; vt tabel 42). 56% otseinvesteeringutest tegid Rootsi ning 20% Soome investorid.

Tabel 41. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon tegevusalade ja riikide järgi 30. septembril 2005 (%)

Nõuded		Kohustused	
Tegevusalad			
Finantsvahendus	68,4	Finantsvahendus	55,4
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	11,8	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	10,6
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	6,5	Töötlev tööstus	9,8
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	4,8	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	8,2
Veondus, laondus ja side	4,6	Veondus, laondus ja side	4,8
Muud	3,9	Muud	11,2
Kokku	100,0	Kokku	100,0
Riigid			
Leedu	15,7	Rootsi	42,3
Saksamaa	13,7	Soome	18,7
Läti	9,4	Ühendkuningriik	10,7
Venemaa	7,8	Saksamaa	3,6
Ühendkuningriik	5,7	USA	3,4
Ülejäanud riigid	47,7	Ülejäanud riigid	21,3
Kokku	100,0	Kokku	100,0

Tabel 42. Otseinvesteeringud tegevusalade ja riikide järgi 30. septembril 2005 (%)

Eestis		Välismaal	
Tegevusalad			
Finantsvahendus	46,3	Finantsvahendus	45,4
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	15,8	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	24,3
Töötlev tööstus	13,2	Veondus, laondus ja side	12,4
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	8,8	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	8,0
Veondus, laondus ja side	4,8	Töötlev tööstus	4,3
Muud	11,1	Muud	5,6
Kokku	100,0	Kokku	100,0
Riigid			
Rootsi	56,1	Leedu	31,6
Soome	19,6	Läti	29,8
USA	3,4	Venemaa	14,2
Holland	2,4	Küpros	10,5
Norra	2,0	Ukraina	4,1
Ülejäanud riigid	16,5	Ülejäanud riigid	9,8
Kokku	100,0	Kokku	100,0

Eesti investeeringud välismaale suurenesid 8% ning olid 127,8 mld krooni. 68% välismaale paigutatud investeeringutest tegid finantsvahenduse investorid; välismaale investeerisid ka avaliku sektori, hulgi- ja jaekaubanduse ning kinnisvara, rentimise ja äritegevuse investorid. Eesti investorid eelistasid peamiselt Balti riike ja Saksamaad, vähemal määral Ühendkuningriiki ning Venemaad.

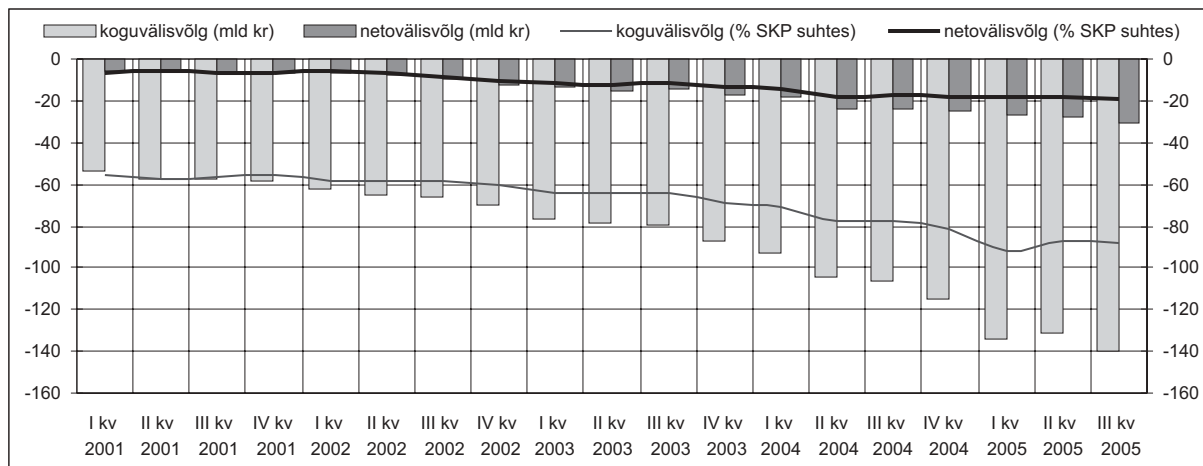
Võrreldes II kvartali lõpu seisuga tõusis III kvartali lõpuks **välismaale paigutatud investeeringute** struktuuris portfelliinvesteeringute osakaal ning langes muude investeeringute ja reservvara tähtsus. Laenude, hoiuste ja keskpanga kulla ja välisvaluutareserv hõlmas 54% välisnõuetest. **Välismaale tehtud otseinvesteeringute** osakaal oli 17%. Aktiivsemad välismaale otseinvesteeringud olid finantsvahenduse (45%), kinnisvara, rentimise ja äritegevuse (24%) ning veonduse, laonduse ja side esindajad (vt tabel 42). Nii Läti kui ka Leetu paigutati ligi kolmandik otseinvesteeringutest. Jätkuvalt kasvas ka Venemaale tehtud otseinvesteeringute maht, mis ulatus 14%ni kõigist otseinvesteeringutest välismaal (II kvartali lõpus 12%, I kvartali lõpus 5,5%).

Väliskohustuste ülekaalu tõttu oli Eesti netoinvesteeringu positsioon 2005. aasta III kvartali lõpus 162,2 mld krooni ulatuses negatiivne, ületades viimase nelja kvartali baasil sisemajanduse koguprodukti mahtu 2% võrra. Jätkus pikaajalise kapitali kasv netoinvesteeringu positsioonis, moodustades sellest ligi 92%.

Eesti kõigi sektorite võlakohustused kasvasid kvartaliga ligi 7% võrra ja olid 30. septembril 2005. aastal 140,1 mld krooni (ligi 89% SKP suhtes). Koguvälisvõla suurenemine tulenes põhiliselt krediitiasutuste pikaajaliste võlakohustuste kasvust. Võla iseloomuga välisnõuete ja -kohustuste vahe ehk netovälisvõlg moodustas 30,5 mld krooni (19,3% SKP suhtes; vt tabel 43 ja joonis 24). Koguvälisvõlg hõlmas 48% väliskohustuste mahust. Jättes kõrvale otseinvesteeringu ettevõtete grupisisesed võlad, moodustasid 57% koguvälisvõlast pikaajalised võlakohustused. Võlanõuete puhul oli pikaajaliste võlanõuete osakaal 40%.

Tabel 43. Välisvõlg (mln kr)

	31.06.2005	%	30.09.2005	%
VÕLAKOHUSTUSED				
I. Valitsemissektor	4 095,8	3,1	4 088,7	2,9
Lühiajalised				
Pikaajalised	4 095,8	3,1	4 088,7	2,9
II. Keskpank	200,9	0,2	314,3	0,2
Lühiajalised	200,9	0,2	314,3	0,2
Pikaajalised				
III. Krediitiasutused	65 533,3	50,0	71 936,6	51,4
Lühiajalised	33 247,5	25,4	34 393,6	24,6
Pikaajalised	32 285,8	24,6	37 542,9	26,8
IV. Muud sektorid	36 507,5	27,9	37 721,7	26,9
Lühiajalised	13 352,3	10,2	14 257,3	10,2
Pikaajalised	23 155,2	17,7	23 464,4	16,8
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	24 740,1	18,9	26 021,5	18,6
KOGUVÄLISVÕLG	131 077,7	100,0	140 082,8	100,0
VÕLANÕUDED				
I. Valitsemissektor	12 858,9	12,4	12 828,6	11,7
Lühiajalised	6 237,2	6,0	6 532,0	6,0
Pikaajalised	6 621,7	6,4	6 296,6	5,7
II. Keskpank	23 292,5	22,5	22 018,2	20,1
Lühiajalised	18 709,8	18,1	16 871,9	15,4
Pikaajalised	4 582,6	4,4	5 146,2	4,7
III. Krediitiasutused	33 578,9	32,4	26 310,8	24,0
Lühiajalised	23 777,2	23,0	14 901,3	13,6
Pikaajalised	9 801,8	9,5	11 409,6	10,4
IV. Muud sektorid	25 158,4	24,3	28 912,2	26,4
Lühiajalised	14 229,6	13,7	15 382,2	14,0
Pikaajalised	10 928,8	10,6	13 530,0	12,3
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	12 722,9	12,3	13 722,2	12,5
VÕLANÕUDED KOKKU	103 564,0	103,9	109 588,1	94,7
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)				
I. Valitsemissektor	8 705,6		10 840,1	
Lühiajaline	6 521,3		8 724,7	
Pikaajaline	2 184,3		2 115,4	
II. Keskpank	21 817,2		21 765,6	
Lühiajaline	16 671,0		16 261,5	
Pikaajaline	5 146,2		5 504,1	
III. Krediitiasutused	-39 222,4		-47 015,8	
Lühiajaline	-18 346,2		-16 678,6	
Pikaajaline	-20 876,2		-30 337,2	
IV. Muud sektorid	-8 490,7		-5 091,3	
Lühiajaline	1 463,5		3 484,3	
Pikaajaline	-9 954,2		-8 575,5	
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	-10 323,4		-10 993,3	
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-27 513,7		-30 494,7	

Joonis 24. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg